

Tartalomjegyzék

1. PROGRAMOK.....	3
1.1. KÖRNYEZETVÉDELMI PRIORITÁSOK.....	4
1.2. LEVEGŐMINŐSÉG VÉDELME	7
1.2.1. A közúti forgalom korlátozása, a terhelés csökkentése érdekében	7
1.2.2. A 82-es számú főút forgalma által érintett településrészek védelme.....	9
1.2.3. Belterületi forgalmas utak átkelési szakaszainak rendezése.....	11
1.2.4. Szilárd burkolatú utak karbantartása, burkolat-felújítás	13
1.2.5. Szilárd burkolatú utak arányának növelése.....	15
1.2.6. Települést elkerülő / tehermentesítő út építése	17
1.2.7. Kerékpárút-hálózat kiépítése/bővítése.....	19
1.2.8. Mező- és erdőgazdasági utak korszerűsítése, javítása, karbantartása	21
1.2.9. A lakossági gázbekötések arányának növelése.....	23
1.2.10. Levegőszennyezettség mérése.....	25
1.3. A TALAJ-, A FELSZÍN ALATTI ÉS A FELSZÍNI VIZEK VÉDELME.....	27
1.3.1. Települési vízgazdálkodás-fejlesztési koncepció kidolgozása	27
1.3.2. A felszín alatti vizeket veszélyeztető szennyező források hatásának felmérése és csökkentése	29
1.3.3. A felszíni vizek potenciális szennyezőforrásainak feltárása, felszámolása	31
1.3.4. A kül- és belterületi csapadékvíz-elvezetési rendszer elemeinek fejlesztése.....	33
1.4. HULLADÉKGAZDÁLKODÁS.....	35
1.4.1. Illegális hulladéklerakók felszámolása, további illegális hulladéklerakás megakadályozása.....	35
1.4.2. Komplex mikrotérségi begyűjtő-kezelő rendszerek kialakítása.....	37
1.4.3. Szelektív hulladékgyűjtés szolgáltatásának bevezetése	40
1.4.4. Települési folyékony hulladék kezelés kérdésének megoldása	42
1.4.4.1. A használaton kívüli közműpótlók rekultivációja.....	42
1.4.4.2. A szennyvízcsatorna-hálózatra csatlakozó háztartások számának növelése.....	43
1.5. ÉPÍTETT KÖRNYEZET ÉS ZÖLDTERÜLET-GAZDÁLKODÁS	46
1.5.1. Belterületi rendezés	46
1.5.2. Építészeti értékek megőrzése, állagmegóvása, felújítása	48
1.6. ENERGIAGAZDÁLKODÁS	50
1.6.1. Közintézmények energiafelhasználásának csökkentése	50
1.6.2. A lakosság tudatos energiatakarékosságának erősítése	52
1.7. A BIOLÓGIAI ÉS TÁJI SOKFÉLELÉS MEGŐRZÉSE	54
1.7.1. A természetközeli gazdálkodási módszerek támogatása és elterjesztése	54
1.7.2. A természet védelmét szolgáló települési intézkedések	56
1.7.3. Tájsebek, felhagyott bányák, anyagnyerő helyek rekultivációja	57
1.8. KÖRNYEZETEGÉSZSÉGÜGY	59

1.8.1. Kutak vízminősége és –használat ellenőrzése.....	59
1.9. A KÖRNYEZETTUDATOSSÁG NÖVELÉSE	61
1.9.1. Környezettudatosság növelése	61
1.10. HELYI JOGI SZABÁLYOZÁS.....	65
1.10.1. Hiányzó helyi rendeletek, szabályzatok megalkotása (jogalkotás)	65
1.11. A KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAM MEGVALÓSULÁSÁNAK TÁMOGATÁSA.....	66
1.11.1. A települési környezetvédelmi program végrehajtásával kapcsolatos tennivalók 66	
2. MELLÉKLETEK.....	68
3. JÓVÁHAGYÁS.....	69
3.1. AZ ILLETÉKES KÖRNYEZETVÉDELMI HATÓSÁG JÓVÁHAGYÓ NYILATKOZATA	70
3.2. A KÖZSÉG KÉPVISELŐTESTÜLETÉNEK JÓVÁHAGYÓ NYILATKOZATA	71

1. PROGRAMOK

1.1. KÖRNYEZETVÉDELMI PRIORITÁSOK

Az alábbi táblázat a helyzetfeltárás során megállapított **problémák**, a megoldásukkal elérhető **célállapot**, a szükséges és az önkormányzat által megvalósítható **intézkedéseket** és azok **fontossági sorrendjét**, és a települési környezetvédelmi programban szereplő **vonatkozó programok sorszámát** nevezi meg.

A táblázatban szereplő egyes célállapotok elérése természetesen más és más nagyságrendű, összetettségű, költségigényű és időigényű feladatokat jelentenek. **Ezért el kell dönteni, hogy melyek az egyes célok és a vonatkozó feladatok fontossági sorrendje.** A környezetvédelmi prioritási sorrend meghatározásával az önkormányzat nem csupán képes **előre tervezni**, hogy az anyagi és humán erőforrásai ismeretében melyik környezetvédelmi célt körülbelül milyen időintervallumon belül képes teljesíteni. A kitűzött prioritási sorrend egyúttal **számon kérhetőséget** is jelent, azaz a település vezetésének felelős döntéseket kell hoznia, hogy az ígért beruházásokat, fejlesztéseket meg is valósítsa."

A prioritások között előnyt kell élvezni azoknak a céloknak, amelyek valamely egészségkárosító hatás megszüntetését, csökkentését, vízbázisok veszélyeztetésének csökkentését, alapvető természeti érték védelmét szolgálják. Másrészről gyakorta még ezek is nagyobb feladatot jelentenek, mint amit az önkormányzat fel tud vállalni, ezért a prioritás meghatározásakor elsőbbséget kell biztosítani azon céloknak amelyek kis költségigénnyel, hatékonyan képesek megoldást kínálni, vagy képesek a későbbi jelentős programok szükséges hátterének megteremtésére.

Helyzetértékelés, probléma meghatározás	Elérendő környezeti célállapot	Intézkedések	Prioritás fontossági sorrend	Program
A csapadécsatorna hálózat helyenként felújításra szorul.	Felújított, rendszeresen karbantartott, jó vízelvezető képességű csatornák, külterületen is.	Csapadécsatorna hálózat fejlesztési/ rekonstrukciós terv készítése, megvalósítása, a csatornák folyamatos karbantartása.	A	1.3.4
A településen a szennyvízcsatorna hálózatra való rákötés nem teljes körű.	A kommunális szennyvíz nem terheli a környezetet.	A települési szennyvízcsatorna hálózatra való, rácsatlakozások serkentése.	A	1.4.4
A korábbi kőbánya területén illegális hulladéklerakó jött létre, a terület nem került rekultivációra.	Rekultivált, környezeti nevelési, ismeretterjesztési funkcióval ellátott kőbánya.	A bányaterületen lerakott hulladék eltávolítása, további lerakások megakadályozása, a bányaterület rekultivációja.	A	1.7.3
A főúton zajló közlekedés helyenként veszélyezteti a gyalogos, és kerékpáros közlekedés résztvevőit.	Biztonságos gyalogos, és kerékpáros közlekedés a település egészén.	Forgalomkorlátozó intézkedések a főúton, a biztonságos gyalogos és kerékpáros közlekedés megteremtését célzó beavatkozások megtétele.	A	1.2.1 1.2.2 1.2.3

A helyi természeti értékek ismertsége a község lakói körében nem kellő mértékű.	A természeti értékek a község minden lakója számára ismertté válnak, fontosságuk beépül a köztudatba, és a helyi szintű döntések során is figyelemmel vannak rájuk.	A természeti értékek alapos feltárása, megismertetése, védelmük fontosságának tudatosítása, a védelem lehetséges módjainak megismertetése.	A	1.7.2 1.9.1
A községben a szelektív hulladék gyűjtése nem megoldott.	A szelektív hulladékgyűjtés megszervezésre kerül, a településről származó lerakásra kerülő vegyes kommunális hulladék mennyisége és szerves anyag tartalma csökken.	A község méretének, szerkezetének és a lakosság-számnak megfelelő mennyiségű szelektív hulladékgyűjtő sziget kialakítása. Évente egyszer veszélyes hulladék gyűjtés szervezése.	B	1.4.2 1.4.3
A gáz hálózatra való csatlakozás mértéke aránylag alacsony, a vegyes tüzelés használata kis mértékű légszennyezést okoz.	A levegő fűtési eredetű terhelésének lecsökkentése, a levegő minőségének javulása..	A gázhálózatra való csatlakozások számának emelése.	B	1.2.9
A településen a belterületi zöldfelületek nagysága aránylag alacsony.	A településen élők számára a zöldfelület növelésével élhetőbbé válik a környezet, a település esztétikai szempontból is értékesebbé válik.	További rekreációs, pihenési célú és településképi értéket jelentő zöldfelületek kialakítása.	B	1.5.1
A település területén meglévő építészeti értékek és kultúrtörténeti emlékek (pl. Községi Ház – Borház) állagmegóvására nem minden esetben került sor.	Felújított épületek, helyi védelem alá helyezett értékek.	Az építészeti értékek felújítása, a nem védett épületek helyi védelem alá helyezése.	B	1.5.2
A településen átvezető 82. számú főúton zajló közlekedés jelentős környezetterhelést okoz. (légszennyezés, zaj-, és rezgés problémák)	A település lakott területét érintő levegő-, zaj, és rezgés terhelés lecsökkenése.	A 82. számú út elkerülő szakaszának megépítése, a belterületi szakaszokon hatékony forgalom korlátozó intézkedések hozatala.	C	1.2.10 1.2.6

*A táblázatot egy javasolt prioritási sorrenddel töltöttük ki, de ezt az önkormányzat felülbíráhatja a saját elképzelései és erőforrásai ismeretében!

A táblázatban szereplő prioritások (fontossági sorrend) részletezése:

A - elsődleges prioritás: A település környezeti állapotának megőrzéséhez, a lakosok lakókörnyezet javításához **elengedhetetlenül szükséges, rövid időintervallumon** belül - a KVP időtartama alatt (3 év) - végrehajtandó program. A végrehajtáshoz szükséges eszközök, anyagi és intézményi háttérkapacitások **rendelkezésre állnak, vagy rövid időn belül**

biztosíthatók. Adott esetben **előfeltételét jelenti más beavatkozásoknak.** Továbbá ide tartoznak azon önkormányzati feladatokat érintő programok, amely feladatok elvégzése jogszabályban rögzítettek, de eddig az önkormányzat elmulasztotta teljesíteni.

B - másodlagos prioritás: A település környezeti állapotának megőrzése szempontjából **fontos** program, melynek megvalósítását a környezeti veszélyeztetés illetve egyéb sürgető tényezők szerint kell minél korábbi időpontra kitűzni. A szükséges eszköz, anyagi vagy intézményi háttér **hiányos.** A településnek ezen programok esetében rövid távon elsősorban a beindításához szükséges **feltételrendszer megteremtésére** kell időt fordítania. (háttérkapacitás szervezése, pályázati forráslehetőségek felkutatása, stb. lépések). Ebben az esetben az adott feladat végrehajtása a **jelen KVP időtartama alatt kezdődik el, de a befejezés áthúzódik a következő KVP végrehajtási időszakára.**

C - harmadlagos prioritás: A feladat végrehajtása az **anyagi / technikai eszköz és humán háttérkapacitás hiánya, egyéb adminisztratív akadályok** miatt **kevésbé élvez prioritást.** Ide tartoznak a jelenben nem elengedhetetlenül fontos, inkább hosszú távú elképzelések, amelyek megvalósítása már a **következő KVP időtartama alatt** (3-6 év) kezdődhet el. A megvalósítás időpontját a vonatkozó jogszabályok és az egyéb befolyásoló tényezők szerint (pl.: a terület környezeti érzékenysége) 3-10 éven belülre kell kitűzni.

Az alábbi akcióprogram csomag az önkormányzatok által jóváhagyott prioritásokban rögzített tervezett intézkedések mellett további javaslatokat, programokat is tartalmaz a település teljesebb környezetvédelmi célú fejlesztése érdekében.

1.2. LEVEGŐMINŐSÉG VÉDELME

1.2.1. A közúti forgalom korlátozása, a terhelés csökkentése érdekében

Cél

A közúti közlekedési terhelés csökkentése adminisztratív, forgalomszervezési eszközök alkalmazásával. A forgalom megfelelő átalakításával a légszennyező kipufogógázok mennyisége és a porterhelés, valamint a zaj és a káros rezgések is csökkenthetők, növelhető a közlekedésbiztonság.

Leírás

A jelentős forgalmú 82. számú út Győr és Veszprém között jelentős személy-, és teherforgalmat bonyolít le. A főút hosszanti irányban keresztezi, végig a völgyben Eplény település belterületét. A forgalom mind jelentős zaj-, rezgés, levegő terheléssel jár, mind veszélyezteti a településen belüli biztonságos gyalogos, és kerékpáros közlekedést. Hosszú távon jóllehet az elkerülő út megépítése hozhat megoldást, de annak megvalósulásáig (amelynek ideje még bizonytalan, de mindenképpen a jelen programon túl nyúló) is szükség van forgalomszabályozó, korlátozó intézkedésekre.

A forgalomkorlátozó intézkedések alátámasztásához szükséges helyzetelemzés során az alábbi vizsgálatokat célszerű elvégezni:

- közlekedési felülvizsgálat,
- forgalmi vizsgálat,
- baleseti helyzetelemzés,
- zaj- és levegőszennyezés mérés

A közlekedés okozta környezeti terhelés csökkentésének egyik hatékony módja a közúti forgalom korlátozása. Az adminisztratív intézkedések a járművek számának illetve sebességének csökkentését szolgálhatják. Lehetséges intézkedések:

- sebességkorlátozás, tempo 30 övezetek kijelölése,
- lakó-pihenő övezetek kijelölése,
- súlykorlátozás,
- behajtási tilalmak,
- egyenrangú útkeresztezések kialakítása,
- forgalomlassító műtárgyak („fekvő rendőr”, lassító kanyarkombináció stb.) felszerelése, kiépítése,
- jelzőlámpa felállítása

A tapasztalatok alapján a csupán táblával, útburkolati jellel jelzett korlátozások többnyire nem érik el a kellő eredményt, ezért figyelni kell, hogy ne csak jelzés, hanem megfelelő közúti keresztmetszet kialakítása (pl. növényzet ültetése a lakó-pihenő övezetben, burkolattípus váltás, sávszűkítés) is felhívja a korlátozásra a figyelmet.

Az intézkedéseket összehangoltan kell meghozni, elkerülve a túlzott korlátozás okozta torlódásokat. Az egyik településrészén, utcán végrehajtott korlátozás ne terelje a forgalmat egy másik, szintén védendő területre. Az intézkedések lehetnek a település rendezési tervének

részei is, de nagyrészt attól függetlenül is meghozhatóak. Az új rendszerű rendezési tervnek tartalmaznia kell ezeket az intézkedéseket is, a terv módosításával annak felülvizsgálatakor utólag is beépíthetők.

Az önkormányzat a saját tulajdonában álló utakon vezethet be forgalomkorlátozó intézkedéseket, de az állami tulajdonban lévő közutakon nem. Az állami tulajdonú utakon a Közútkezelő rendelhet el forgalomkorlátozást.

Vonatkozó jogszabályok

1997. évi LXXVIII. tv., 1988. évi I. tv., 253/1997.(XII. 20.) Korm. r., 30/1988. (IV. 21.) MT r., 12/1983. (V. 12.) MT r., 8/2002. (III. 22.) KöM-EüM egy. r., 15/2000. (XI. 16.) KöViM r., 20/1984. (XII. 21.) KM r., 2044/2003. (III.14.) Korm. h.

Monitoring

- o forgalomcsökkentő intézkedések megalkotása, és hatályba lépése

Indikátorok:

- o áthaladó forgalom csökkenése (db, %)
- o áthaladó járművek sebességcsökkenése (km/h, %)
- o lég és zajterhelés csökkenése (%)
- o közlekedésbiztonság növekedése, balesetek számának csökkenése (db, %)

Felelős szervezetek

Települési önkormányzat, partner a Közúti Igazgatóság, Közútkezelő Kht.

1.2.2. A 82-es számú főút forgalma által érintett településrészek védelme

Cél

Amennyiben egy országos főút közlekedés érint egy települést, elsődleges cél, hogy az utat használó forgalom (főleg az a forgalom, amely a település szempontjából érdekeit nem szolgálja) ne terhelje a települést sem forgalmi, sem pedig környezeti szempontból. E program célja ezért az útnak a település környezetére és életére gyakorolt káros hatásainak hatékony csökkentése növényzet telepítésével, zajvédő fal építésével. Eplény belterületén belül elsősorban a Veszprémi utca zajvédelmét szükséges a jövőben megoldani.

Leírás

A közlekedés okozta terhelés csökkentése érdekében zajterhelést és levegőszennyezettséget kell mérni, meg kell határozni a leginkább terheltebb szakaszokat, és a terhelések mértékét (mindenek előtt a határérték túllépések érdekében). Ki kell dolgozni engedélyezési / kiviteli terv szinten, részletes műszaki paraméterekkel, méret-, mennyiség- és költség számításokkal. Ki kell dolgozni a pontos pénzügyi konstrukciót a kivitelezésre, és biztosítani kell a területet az építés céljára (esetleges kisajátításokra szükség lehet). Saját források hiányában a szükséges feltételek és engedélyek meglétét bizonyítva a kiviteli terv benyújtásával pályázni lehet a különböző állami, regionális pénzforgásokhoz. Az építés végét szakhatósági bejárás, műszaki átadás-átvétel és engedélyezés jelenti.

Országos főút fejlesztése esetén a kezdeményező az illetékes szakminisztérium, a végrehajtó szervezet pedig az Útgazdálkodási és Koordinációs Igazgatóság megbízásából a megyei közútkezelő Kht. A megvalósítás közreműködői között fontos szerepet tölt be az érintett önkormányzat is, mely a szükséges terület biztosításával, a kapcsolódó települési utak fejlesztésével, a főút menti fejlesztési területek közötti kapcsolatainak kialakításával, valamint az érdekvédelem, érdekegyeztetés tekintetében, sőt saját forrás biztosításával fontos partner.

Vonatkozó jogszabályok

1997. évi LXXVIII. tv., 1997. évi LIV. tv., 1995. évi LIII. tv., 96/2002. (V. 5.) Korm. r., 253/1997.(XII. 20.) Korm. r., 12/1983. (V. 12.) MT r., 8/2002. (III. 22.) KöM-EüM egy. r., 20/1984. (XII. 21.) KM r.

Operatív lépések

- forgalomszámlálás, a zaj, rezgés- és levegőszennyezettség műszeres mérése, értékelése
- engedélyezési / kiviteli tervek elkészítése
- a munkák pénzügyi-műszaki előkészítése, területbiztosítás
- pénzügyi források előteremtése (amennyiben saját forrásokból a kivitelezés nem finanszírozható)
- építési munkák megpályáztatása, építés

Monitoring

- o zaj- illetve levegőszennyezettségi mérések történnek, kijelölésre kerülnek a védendő szakaszok, településrészek (a megoldásokra műszaki és pénzügyi alternatívák állnak rendelkezésre)

- o a kiválasztott megoldás kiviteli tervei elkészülnek, az építési-szakhatósági engedélyek, hozzájárulások megvannak
- o a területviszonyok rendezettek, a munkák megalapozó pénzügyi számításai rendelkezésre állnak
- o a kiválasztott kivitelező végrehajtotta az építési feladatokat, a szakasz elkészült és megtörtént a műszaki átadás-átvétel

Felelős szervezetek

Települési önkormányzat, érintett területek tulajdonosai, partnerként a Kistérségi Társulás.

Ütemterv

Operatív lépések	Ütemezés											
	1. év				2. év				3. év			
	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév
Zaj-és levegőszennyezettség mérés	■											
Engedélyezési / kiviteli terv		■ ■										
Előkészítés			■									
Pályázás			■ ■ ■ ■									
Építés						■ ■ ■ ■						
A megvalósítás forrásigénye (MFt)	1-2*		0,1-0,3		a feladatoktól függően néhány milliótól akár több tízmillió Ft-ig**							
Forráslehetőség	BM, GKM, KvVM, régiós pályázatok											
Önerő (%)	10-30 %											

*Egyedi zajmérés pontonként 80 eFt, zajtérkép készítése zajvédelmi tanulmány elkészítésével 0,5-1 MFt.

**Zajvédő fal készítése 12-20 eFt/m², épületek utólagos (homlokzati) zajszigetelése 150-200 eFt.

1.2.3. Belterületi forgalmas utak átkelési szakaszainak rendezése

Cél

A főutak átkelési szakaszai rendezésének kettős célja van: egyrészt lehetővé kell tenni, hogy az átmenő forgalom (elsősorban a nehéz teherforgalom) a lehető legrövidebb módon elhagyja a települést. Másrészt az útburkolat javításával, csomópont ki- / átépítéssel, járda és kerékpárút építéssel, gyalogátkelőhelyek kijelölésével, parkolók kialakításával, zöldfelületek rendezésével, optikai és fizikai korlátozásokkal, forgalomcsillapítással az átmenő forgalom felé jelezni lehet (és kell), hogy egy településre érkeztek. Az átmenő forgalom szabályozott formába terelésével csökkennek a környezeti terhelések és nő a biztonság, javul a főút mentén élők életminősége.

Leírás

A jelentős forgalmú 82. számú út Győr és Veszprém között jelentős személy-, és teherforgalmat bonyolít le. A főút hosszanti irányban keresztezi, végig a völgyben Eplény település belterületét. A forgalom mind jelentős zaj-, rezgés, levegő terheléssel jár, mind veszélyezteti a településen belüli biztonságos gyalogos, és kerékpáros közlekedést. Hosszú távon jóllehet az elkerülő út megépítése hozhat megoldást, de annak megvalósulásáig (amelynek ideje még bizonytalan, de mindenképpen a jelen programon túl nyúló) is szükség van a főút belterületi szakaszának rendezésére.

A feladat szereplői a települési önkormányzat valamint a minisztérium koordinációs szervezete az ÁKMI, és az ő megbízásából eljáró megyei közútkezelő Kht. Javasoljuk tanulmányterv készítését, amelynek segítségével kiválasztható – a szóba jöhető műszaki és gazdasági elemzéseket végiggondolva – az optimális megoldás. A kiválasztott változatot ki kell dolgozni engedélyezési/kiviteli terv szinten, részletes műszaki paraméterekkel, méret-, mennyiség- és költség számításokkal.

Ki kell dolgozni a pontos pénzügyi konstrukciót a kivitelezésre, és biztosítani kell a területet az építés céljára. Saját források hiányában a szükséges feltételek és engedélyek meglétét bizonyítva a kiviteli terv benyújtásával pályázni lehet a különböző állami, regionális pénzforrásokhoz.

Operatív lépések

- tanulmányterv elkészítése az átkelési szakaszra
- engedélyezési / kiviteli tervek elkészítése
- a munkák pénzügyi-műszaki előkészítése, területbiztosítás
- pénzügyi források előteremtése (amennyiben saját forrásokból a kivitelezés nem finanszírozható)
- építési munkák megpályáztatása, az építés vállalkozásba adása, építés

Monitoring

- o a tanulmányterv elkészül, műszaki és pénzügyi alternatívák vannak
- o a kiválasztott változat kiviteli tervei elkészülnek, az építési-szakhatósági engedélyek, hozzájárulások megvannak
- o a területviszonyok rendezettek, a munkák megalapozó pénzügyi számításai rendelkezésre állnak

- o a kiválasztott kivitelező végrehajtotta az építési feladatokat, a szakasz elkészült és megtörtént a műszaki átadás-átvétel

Felelős szervezet

A megvalósításért felelős szervezet az önkormányzat.

Ütemterv

Operatív lépések	Ütemezés											
	1. év				2. év				3. év			
	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév
Tanulmányterv	■											
Engedélyezési / kiviteli terv	■	■										
Előkészítés			■									
Pályázás				■	■	■						
Építés							■	■				
A megvalósítás forrásigénye (MFt)	2-3		0,1-0,3				több tízmilliós, a feladatoktól függően					
Forráslehetőség	BM, GKM, KvVM											
Önerő (%)												

1.2.4. Szilárd burkolatú utak karbantartása, burkolat-felújítás

Cél

A burkolat-felújítás célja a burkolatromlás megakadályozása, a nyomvályúsodás kijavítása, a meglévő közúthálózat minőségének fenntartása; lehetőség szerint korszerű, környezetterhelést csökkentő burkolattípusok használatával.

Leírás

Eplény belterületén csaknem minden út rendelkezik szilárd burkolattal. Ezeken az úton elsősorban a burkolat állapotának javítása, illetve megőrzése, valamint a vízelvezetés későbbiekben is megnyugtató megoldása a célja ennek a programnak.

Az országos közúthálózat útfenntartási munkáinak ütemezését, rangsorolását az országosan működő PMS rendszerrel (Pavement Management System) végzik. A megyei közútkezelő éves fenntartási, burkolat-felújítási tervet készít a PMS rendszer támogatásával, figyelve a rendelkezésre álló forrásokat és a folyamatosan figyelt burkolati állapotot. Az így elkészített tervet az UKIG hagyja jóvá és megbízza a közútkezelőt a munkálatok végrehajtásának bonyolítására.

Önkormányzati utak esetében hasonló a módszer. Fel kell mérni a meglévő utak állapotát, majd a tervezett burkolási, burkolat-felújítási munkákat ki kell dolgozni engedélyezési / kiviteli terv szinten, részletes műszaki paraméterekkel, méret-, mennyiség- és költségszámításokkal.

Saját források ritkán állnak teljes mértékben rendelkezésre, így a szükséges feltételek és engedélyek meglétét bizonyítva a kiviteli terv benyújtásával pályázni lehet a különböző állami, regionális pénzforsorokhoz.

Operatív lépések

- az utak állapotának felmérése
- engedélyezési / kiviteli tervek elkészítése
- pénzügyi források előteremtése (amennyiben saját forrásokból a kivitelezés nem finanszírozható)
- építési munkák megpályáztatása, az építés vállalatba adása, építés

Monitoring

- o a felmérés elkészül, akcióterv elkészült a felújítások sorrendjére
- o a kiviteli tervek elkészülnek, az építési-szakhatósági engedélyek, hozzájárulások rendelkezésre állnak
- o a kiválasztott kivitelező végrehajtotta az építési feladatokat, a szakasz elkészült és megtörtént a műszaki átadás-átvétel

Felelős szervezetek

Települési önkormányzat, megyei Közútkezelő Kht.

Ütemterv

Operatív lépések	Ütemezés											
	1. év				2. év				3. év			
	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév
Felmérés	■											
Tervezés / Engedélyezés		■	■									
Pályázás				■	■	■	■					
Építés							■	■	■			
A megvalósítás forrásigénye	1-1,5 MFt/km			0,1-0,2 MFt			60-70 MFt/km					
Forráslehetőség	BM, GKM, régiós pályázatok											
Önerő (%)												

1.2.5. Szilárd burkolatú utak arányának növelése

Cél

A települési közúthálózat burkoltsági fokának emelése és vízelvezetésének megoldása a kommunális szolgáltatás és a közúti szállítás műszaki feltételeinek, valamint a lakosság közérzetének javítását célozza meg a település általános fejlődése érdekében.

Leírás

Eplény belterületén mintegy 0,7 km út nem rendelkezik szilárd burkolattal. Az Önkormányzat a Veszprémi utca 72. sz. és a Búzavirág utca között összekötő útszakasz megépítését tervezi. A burkolt utak arányának emelésével könnyebbé válik a közlekedés, csökken a porterhelés, nő a belterületi rendezettség és nő a lakosság komfortérzete.

A munka során először fel kell mérni a burkolatlan utak állapotát és a rajtuk átvezetett forgalom mértékét. Ezután fel kell állítani egy prioritási sorrendet a burkolni szándékozott utak között a költségek, az igények és a forráslehetőségek ismeretében. A tervezett burkolási munkákat ki kell dolgozni engedélyezési terv szinten, részletes műszaki paraméterekkel, méret-, mennyiség- és költség-számításokkal.

Saját források ritkán állnak teljes mértékben rendelkezésre, így a szükséges feltételek és engedélyek meglétét bizonyítva a kiviteli terv benyújtásával pályázni lehet a különböző állami, regionális pénzforrásokhoz. Kedvező elbírálás esetén a kivitelezési munkák elvégzését pályáztatás útján ki lehet adni vállalkozónak, és meg lehet kezdeni az építést. Az építés végét szakhatósági bejárás, műszaki átadás-átvétel és engedélyezés jelenti.

A munkák nagysága miatt lehetséges egy térbeli és időbeli szakaszolás.

Operatív lépések

- Az utak állapotának felmérése
- Engedélyezési / kiviteli tervek elkészítése
- Pénzügyi források előteremtése
- Építési munkák megpályáztatása, az építés vállalatba adása, építés

Monitoring

- o A felmérés elkészül, akcióterv van a felújítások sorrendjére
- o A kiviteli tervek elkészülnek, az építési-szakhatósági engedélyek, hozzájárulások megvannak
- o Pályázat benyújtásra került és kedvező elbírálásban részesült
- o A kiválasztott kivitelező végrehajtotta az építési feladatokat, a szakasz elkészült és megtörtént a műszaki átadás-átvétel

Indikátorok:

- o A belterületi burkolt utak aránya (%)
- o A belterületi burkolt utak hossza (km)

Szervezet

A megvalósításért felelős szervezet a Települési Önkormányzat. A munkába be kell vonni az érintett hatóságokat. Közreműködők a finanszírozó szervezetek.

Ütemterv

Operatív lépések	Ütemezés											
	1. év				2. év				3. év			
	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév
Felmérés	■	■										
Engedélyezési / kiviteli terv		■										
Pályázás			■	■								
Építés					■	■						
A megvalósítás forrásigénye (MFt)	0.5-2*		10-50									
Forráslehetőség	GKM: önkormányzati törzsvagyumba tartozó közúthálózat építésének támogatása, régiós pályázatok ROP 2.1. Hátrányos helyzetű régiók és kistérség elérhetőségének javítása											
Önerő (%)	GKM: 20-50% ROP: 10 %											

* Az utak burkolására vonatkozó kiviteli tervek a tervezendő útszakasz hosszától függenek. A táblázat egy-egy ilyen terv elkészítésére és a terv alapján végrehajtásra kerülő konkrét utca vagy utcák építésére vonatkozó paramétereket mutatja.

1.2.6. Települést elkerülő / tehermentesítő út építése

Cél

A települést átszelő főutak, a település környezetére és életére gyakorolt káros hatásainak hatékony csökkentése, a közút kapacitásának jelentős növelése, a közlekedésbiztonság javítása. Elkerülő út építésével elsődleges cél, hogy az átmenő forgalom ne terhelje a települést sem forgalmi, sem pedig környezeti terhelés formájában.

Leírás

A települést keresztüljelő 82. sz. főút igen jelentős forgalmat bonyolít le (Győr – Veszprém), aminek köszönhetően mind a forgalmi zajterhelés, mind a levegőszennyezettség jelentős. A forgalom belterület határára való elterelése érdekében a település rendezési terve már tartalmazza egy elkerülő út építését, amely a jelenlegi belterület nyugati szélén engedné át a várhatóan a jövőben sem csökkenő mértékű átmenő forgalmat.

A lakott területen áthaladó forgalom jelentős környezeti terhelést okoz, és a helyi közlekedés biztonságát is rontja. Ezért szükséges lenne egy olyan elkerülő útszakasz kiépítése, melyen a nem helyi célú forgalom elkerülheti a belterületet, megszüntetve annak felesleges és túlzott terhelését. Az országos közúthálózat fejlesztési koncepciók és programok kiemelten kezelik az elkerülő utak kérdését. Országos főút fejlesztése esetén a kezdeményező az illetékes szakminisztérium, a végrehajtó szervezet pedig az Útgazdálkodási és Koordinációs Igazgatóság megbízásából a megyei közútkezelő kht.. A megvalósítás közreműködői között fontos szerepet tölt be az érintett önkormányzat is, mely a szükséges terület biztosításával, a kapcsolódó települési utak fejlesztésével, a majdani elkerülő út menti fejlesztési területek közötti kapcsolatainak kialakításával, valamint az érdekvédelem, érdekegyeztetés tekintetében, sőt saját forrás biztosításával fontos partner.

A végrehajtási stádium műszaki-gazdasági előkészítéssel kezdődik, melyben a műszaki tervezés, területbiztosítás, építési engedélyezés, pályázat, ill. az építés vállalatba adása zajlik le. Az egyeztetést az önkormányzati, a társadalmi szervezetek és az állam eltérő elképzelései, tervei nehezítik.

Akkor tekinthető eredményesnek az elkerülő út megépítése, ha segíti a közúti környezeti terhelés csökkentését és egyben nem rontja a település gazdasági fejlődését.

Operatív lépések

- megvalósíthatósági tanulmányterv elkészítése
- nyomvonal meghatározó és engedélyezési / kiviteli tervek elkészítése
- hatósági egyeztetés, engedélyezés
- a munkák pénzügyi-műszaki előkészítése, területbiztosítás
- pénzügyi források előteremtése (amennyiben saját forrásokból a kivitelezés nem finanszírozható)
- építési munkák megpályáztatása, szerződéskötés a nyertes pályázóval, építés kivitelezése

Monitoring

- o a megvalósíthatósági tanulmányterv elkészül, műszaki és pénzügyi alternatívák vannak
- o a kiválasztott változat nyomvonal meghatározó, és kiviteli tervei elkészülnek, az építési-szakhatósági engedélyek, hozzájárulások rendelkezésre állnak
- o a területviszonyok rendezettek, a munkák megalapozó pénzügyi számításai rendelkezésre állnak
- o a kiválasztott kivitelező végrehajtotta az építési feladatokat, a szakasz elkészült és megtörtént a műszaki átadás-átvétel

Felelős szervezet

A megvalósításért felelős szervezet a települési önkormányzat.

Ütemterv

Operatív lépések	Ütemezés											
	1. év				2. év				3. év			
	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév
Tanulmányterv	■											
Kiviteli terv elkészítése		■										
Előkészítés / Engedélyeztetés				■								
Pályázás					■							
Építés								■				
A megvalósítás forrásigénye	15-20 MFt/km			0,5-0,8 MFt	0,1-0,3 MFt			500-800 MFt/km*				
Forráslehetőség	GKM											
Önerő (%)												

*Elkerülő út építésére többnyire forgalmas, I. és II. rendű főutak esetében van szükség, ahol a költségeket a szélesebb úttest és a műtárgyak jelentősen megnövelik. 2 x 1 sávú útnál 500 MFt/km, 2x2 sávúsnál 800 MFt/km a hozzávetőleges építési költség.

1.2.7. Kerékpárút-hálózat kiépítése/bővítése

Cél

A kerékpárút hálózat kiépítése/meglevő hálózat bővítése, az egészséges- és kis felületigényű mindennapi ún. hivatásforgalmú közlekedési mód térhódításának segítése, az idegenforgalmi célú kerékpározási igény kielégítése. A biztonságos kerékpározás feltételeinek megteremtésén túl (kerékpársáv, forgalomszabályozás), figyelmet kell fordítani a regionális, településeket összekötő kerékpárutak kiépítésére vagy a kerékpározásra alkalmas úthálózat kijelölésére.

Leírás

A településen jelenleg nincs kerékpárút, ugyanakkor a településen vezetne át a megyei rendezési tervben rögzített Győr-Veszprém összekötő kerékpárút.

A községben a kerékpáros forgalom jelenleg a 82. számú főút kivételével biztonságosnak tekinthető. A településen nem feltétlenül kerékpárút kiépítésére van szükség, megfelelő egy ésszerűen és biztonságosan, jól láthatóan kijelölt, táblával kijelölt kerékpáros útvonal is. Az igen elterjedt kerékpáros közlekedés miatt lehetőség szerint biztosítani kell a biztonságos kerékpározás egyéb feltételeit is (pl. kerékpártárolók, rámpák, útbaigazító táblák kiépítése, kerékpársáv kijelölése). A programban az elsődleges szerep az önkormányzaté, de a finanszírozás kapcsán a megyei közútkezelő Kht. is partner. Tanulmánytervnek kell készülnie, hogy a szóba jöhető műszaki és gazdasági elemzéseket végiggondolva kiválasztható legyen az optimális megoldás.

Saját források ritkán állnak teljes mértékben rendelkezésre, így a szükséges feltételek és engedélyek meglétét bizonyítva a kiviteli terv benyújtásával pályázni lehet a különböző állami, regionális pénzforrásokhoz. Kedvező elbírálás esetén a kivitelezési munkák elvégzését pályáztatás útján ki lehet adni vállalkozónak, és meg lehet kezdeni az építést. Az építés végét szakhatósági bejárás, műszaki átadás-átvétel és engedélyezés jelenti. A munka nagysága miatt lehetséges a térbeli és időbeli szakaszolás. Egyszerűbb intézkedések (kerékpártároló építése, tájékoztató táblák kihelyezése, információs pontok felállítása) forrásigénye töredéke a megjelöltnek, és ezeket a település önerőből is képes megfinanszírozni.

Operatív lépések

- tanulmányterv elkészítése
- engedélyezési / kiviteli tervek elkészítése
- a munkák pénzügyi-műszaki előkészítése, területbiztosítás
- pénzügyi források előteremtése (amennyiben saját forrásokból a kivitelezés nem finanszírozható)
- építési munkák megpályáztatása, az építés vállalkozásba adása, építés

Monitoring

- o a tanulmányterv elkészül, műszaki és pénzügyi alternatívák állnak rendelkezésre
- o A kiválasztott változat kiviteli tervei elkészülnek, az építési-szakhatósági engedélyek, hozzájárulások megléte
- o a területviszonyok rendezettek, a munkák megalapozó pénzügyi számításai rendelkezésre állnak

- o a kiválasztott kivitelező végrehajtotta az építési feladatokat, a szakasz elkészült és megtörtént a műszaki átadás-átvétel

Felelős szervezetek

Települési önkormányzat, kistérségi társulás.

Ütemterv

Operatív lépések	Ütemezés											
	1. év				2. év				3. év			
	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév
Tanulmányterv	■											
Tervezés és engedélyezés		■ ■										
Előkészítés				■								
Pályázás					■ ■ ■ ■							
Építés								■ ■ ■ ■				
A megvalósítás forrásigénye	0,4 - 0,5 MFt/km				0,1-0,3 MFt				20-22 MFt/km			
Forráslehetőség	BM, GKM, KvVM											
Önerő (%)												

1.2.8. Mező- és erdőgazdasági utak korszerűsítése, javítása, karbantartása

Cél

A település porterhelésének, levegőszennyezésének csökkentése. Ezt szolgálja a mezőgazdasági termelés és áruszállítás közlekedési feltételeinek javítása megfelelő vízelvezetésű utakkal, szükség esetén szilárd burkolat kiépítésével.

Leírás

A település területén a Verga Rt. kezelésében 3 km szilárd burkolatú, és 1 km burkolat nélküli erdészeti út áll, amelyek karbantartása, javítása fontos feladat.

A feladat szereplői a községi önkormányzat valamint az utak korszerűsítésében érdekelt mezőgazdasági termelőegység. A kiválasztott útra vonatkozó terveket ki kell dolgozni engedélyezési / kiviteli terv szinten, részletes műszaki paraméterekkel, méret-, mennyiség- és költségszámításokkal. Ki kell dolgozni a pontos pénzügyi konstrukciót a kivitelezésre, és biztosítani kell a területet az építés céljára (esetleges kisajátításokra szükség lehet). Ilyen célú felmérés vagy elképzelés a községben eddig még nem született, így konkrét utakat, célokat nem áll módunkban kijelölni. Elsőként éppen a munkák szükségességét kell mérlegelni, ezután születhet döntés a program megvalósításáról.

Saját források hiányában a szükséges feltételek és engedélyek meglétét bizonyítva a kiviteli terv benyújtásával pályázni lehet a különböző állami, regionális pénzforrásokhoz (adott esetben az út korszerűsítésében érdekelt termelőegység beszállhat a megvalósításba, konkrét munka – pl. munkagép biztosítás – vagy pénz útján).

Operatív lépések

- a felújításra vagy burkolásra váró utak kiválasztása
- engedélyezési / kiviteli tervek elkészítése
- engedélyeztetés szilárd burkolat kiépítéséhez, új útszakasz kialakításához
- a munkák pénzügyi-műszaki előkészítése, területbiztosítás
- pénzügyi források előteremtése (amennyiben saját forrásokból a kivitelezés nem finanszírozható)
- építési munkák megpályáztatása, az építés vállalatba adása, építés

Monitoring

- o a kiválasztás megtörténik, műszaki és pénzügyi alternatívák állnak rendelkezésre
- o a kiválasztott változat kiviteli tervei elkészülnek, az építési-szakhatósági engedélyek, hozzájárulások megvannak
- o a területviszonyok rendezettek, a munkák megalapozó pénzügyi számításai rendelkezésre állnak
- o a kiválasztott kivitelező végrehajtotta az építési feladatokat, a szakasz elkészült és megtörtént a műszaki átadás-átvétel

Felelős szervezet

A megvalósításért felelős szervezet az önkormányzat.

Ütemterv

Operatív lépések	Ütemezés											
	1. év				2. év				3. év			
	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév
Kiválasztás	■											
Engedélyezési / kiviteli terv	■	■										
Előkészítés			■									
Pályázás				■	■	■						
Építés							■	■				
A megvalósítás forrásigénye	0,1-2 MFt/km		*	0,1-0,3 MFt				**				
Forráslehetőség	GKM											
Önerő (%)												

*Csak a konkrét tervek ismeretében kalkulálható.

**Földútnál néhány 10 000 Ft/km, szilárd burkolatú út felújítása 50-70 MFt/km, teljesen új burkolt út építése 180-200 MFt/km

1.2.9. A lakossági gázbekötések arányának növelése

Cél

A fa és szénalapú fűtésből származó levegőszennyezés mértékének csökkentése, a lakossági vegyes tüzelés arányának minimálisra csökkentése.

Leírás

A település háztartásainak mintegy 55%-a van rákötve a vezetékes gázhálózatra. Az egyedi gázbekötések legfőbb akadálya a forráshiány illetve a lakosság motiváltságának hiánya. A lakossági gázbekötések ösztönzése érdekében egy kedvező banki hitelkonstrukcióra és egy engedélyezési szerződésre van szükség a gázszolgáltató és a lakosság között, amelyek segítségével a háztartások több év alatt törlesztik a bekötés bank által fedezett költségeit.

Operatív lépések

- lakossági igények és lehetőségek felmérése
- kedvező konstrukciót kínáló bank kiválasztása, részletek egyeztetése
- gázbekötések kivitelezése

Monitoring

- o adatbázis a lakossági igényekről
- o engedélyezési szerződés feltételei és körülményei ismertek; szerződés megkötése

Indikátor:

- o gázhálózatra való rákötöttség aránya (%)

Felelős szervezetek

Települési önkormányzat, a szolgáltatást nyújtó bank és a gázszolgáltató cég.

Ütemterv

Operatív lépések	Ütemezés											
	1. év				2. év				3. év			
	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév
Lakossági igény felmérése	■	■										
Kedvező konstrukciót kínáló bank kiválasztása			■	■								
Gáزرákötések kivitelezése					■	■	■	■	■	■	■	■
A megvalósítás forrásigénye (MFt)	0,5-0,7				Nem kalkulálható, az igényektől függ							
Forráslehetőség	GKM											
Önerő (%)												

1.2.10. Levegőszennyezettség mérése

Cél

A település légszennyezettsége mértékének számszerű megállapítása a szennyezési mód függvényében rendszeres vagy egyszeri mérésekkel, levegőszennyezettségi leltár létrehozása és működtetése.

Leírás

A településen átvezető 82. számú főúton zajló közlekedési forgalom jelentős levegőterheléssel jár. Ehhez hozzáadódik a települési, korszerűtlen tüzeléstechnikai berendezések alkalmazásából adódó fűtési eredetű levegőszennyezés. Jóllehet a településen nincs érezhető légszennyezettség, mégis célszerű az állapot pontos vizsgálata.

A megalapozott levegővédelmi intézkedésekhez többnyire mérési eredmények is szükségesek, melyek bizonyítják a határérték túllépéseket, illetve alapot adnak a szükséges beavatkozások pontos helyének és jellegének, mértékének meghatározásához. A mérések tárgya lehet a közúti forgalomból eredő terhelés meghatározása, légszennyező ipari tevékenység, korszerűtlen tüzelőberendezés okozta légszennyezés megállapítása. A méréseket elvégezheti környezetvédelmi hatóságként az illetékes Környezetvédelmi Felügyelőség is (emissziós mérések esetében hatóságként kötelessége is), de a település önállóan is végezethet megfelelő méréseket, akkreditált laborral. Ez a gyakorlatban az immissziós mérések esetében válhat szükségessé, mivel légszennyező forrás kibocsátásának megállapítása az illetékes környezetvédelmi hatóság kötelezettségei közé tartozik. Ez azt jelenti, hogy bejelentésre kötelességük elvégezni az emisszió mérést.

A mérések lehetnek egyediek vagy rendszeresen ismétlődők. Egy pontforrás kibocsátásának (emisszió) megállapítására általában elegendő egyszeri, a megfelelő időben végzett mérés is, míg a közlekedési terhelés korrekt megállapítása (immisszió) rendszeresen ismétlődő méréseket, illetve méréssorozatokat kell végezni. Ez utóbbit a mobil mérőállomások tudják megfelelően elvégezni. A mozgó levegőszennyezettséget mérő állomásokkal egy évben legalább négy alkalommal (tavasz, nyár, ősz, tél), egyenként legalább két hetes időtartamban folyamatos méréseket kell végezni. A méréseket három évenként meg kell ismételni.

Vonatkozó jogszabályok

Tanács 96/62/EK irányelve, EP és Tanács 1783/1999/EK rendelete, 21/2001. (II. 14.) Korm. r., 14/2001. (V. 9.) KöM-EüM-FVM együttes r., 12/2001. (V. 4.) KöM-EüM együttes r., 126/2003. (XI. 21.) OGY h., 46/2003. (IV. 16.) OGY h. 17/2001., (VIII. 3.) KöM r.

Operatív lépések

- hatósági egyeztetések lefolytatása
- mérőállomás(ok) felállítása / mérések elvégzése
- mérések kiértékelése

Monitoring

- o rendelkezésre áll a háromévenként frissített települési levegőszennyezettségi leltár
- o a mérésekkel megalapozott intézkedések meghozatala

Indikátorok:

- o mérések száma (db)
- o a mérésekre alapozott intézkedések hatására bekövetkező légszennyezés csökkenés (kg/m³, g/m³)

Felelős szervezetek

Települési önkormányzat, területileg illetékes Környezetvédelmi Felügyelőség, Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat.

Ütemterv

Operatív lépések	Ütemezés											
	1. év				2. év				3. év			
	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév
Hatósági egyeztetések lefolytatása	■											
Mérések elvégzése / mérőállomás(ok) felállítása					■							
Mérések, kiértékelések végzése	folyamatos											
A megvalósítás forrásigénye	Egyedi mérések: porkibocsátás mérése 130 eFt, szénhidrogén kibocsátás mérése 130 eFt, SO ₂ , NO _x , CO komplex mérése 200 eFt											
Forráslehetőség	KvVM											
Önerő (%)												

1.3. A TALAJ-, A FELSZÍN ALATTI ÉS A FELSZÍNI VIZEK VÉDELME

1.3.1. Települési vízgazdálkodás-fejlesztési koncepció kidolgozása

Cél

A település térbeli, és időbeni fejlődését dinamikusan követő vízgazdálkodás-fejlesztési terv készítése és beépítése a település igazgatási rendszerébe (meglévő/készülő rendezési terv, helyi építési szabályzat). A település adottságainak felmérésevel, értékelésével és a fejlesztési alternatívák racionalizálásával a település vízrendezetségét és vízgazdálkodását károsan befolyásoló hatások mérséklése, megszüntetése.

Leírás

Eplény adottságait és fejlesztési elképzeléseit, a település közigazgatási területét átfogó vízgazdálkodási elgondolások kidolgozása, mely magában foglalja a településnek a felszíni és a felszín alatti vizekkel, az önkormányzat területén található vízkészletekkel, a csapadékvizekkel kapcsolatos politikáját. A tanulmányban ki kell térni a lehetséges gazdasági és jogi szabályozó eszközökre, lehetőségekre is. A vízgazdálkodási koncepciót, a vízgazdálkodás egyedi sajátosságai miatt nem lehet minden esetben egyetlen önkormányzat területére elkészíteni, az önkormányzatnak, amennyiben kezdeményezés van rá, részt kell vennie egy térségi koncepció kialakításában.

Operatív lépések

- A település adottságainak komplex felmérése (különös tekintettel a vízgazdálkodási adottságokra).
- A település fejlődési irányainak racionalizálása, vízgazdálkodási irányvonal.
- A vízgazdálkodási koncepció elkészítéséhez szükséges pályázati források felkutatása, pályázás a vízgazdálkodási koncepció kidolgozására.
- A feladat megpályáztatása, a megbízandó cég kiválasztása
- A vízgazdálkodási koncepció elkészíttetése a társadalmi egyeztetések biztosításával.
- A munka eredményeinek beépítése az önkormányzat szabályozási rendjébe (rendezési terv, helyi építési szabályzat).

Monitoring

- o nyertes pályázat
- o szerződéskötés történt a vízgazdálkodási koncepciót készítő céggel
- o a koncepció elkészült
- o a programok beépültek az önkormányzat ügyrendjébe

Felelős szervezet

A program koordinátora és felelőse az önkormányzat.

Ütemterv

Operatív lépések	Ütemezés											
	1. év				2. év				3. év			
	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév
Források megszerzése, cég kiválasztása												
A település adottságainak felmérése												
A koncepció kidolgozása												
A megvalósítás forrásigénye (Mft)	0,5	1-3										
Forráslehetőség	KvVM											
Önerő (%)												

1.3.2. A felszín alatti vizeket veszélyeztető szennyező források hatásának felmérése és csökkentése

Cél

Az önkormányzati hatáskörbe tartozó felszín alatti potenciális szennyező források feltárása, valamint a felszámolási lehetőségek tervezése. A felszín alatti vizeket, vízbázisokat veszélyeztető szennyezőforrások felderítése, a tartós károkozások számbavétele és feltárása, a szennyezők jogi és anyagi felelősségre vonása, a veszélyeztetés megszüntetése, a környezetkárosítás felszámolása.

Leírás

Javasoljuk pontos tényfeltáró, vízminőségvédelmi, vízkárelhárítási és kármentesítési tanulmányok, felmérések készítését, majd a kapott eredmények kiértékelésével a felszámolási tervek készítését. A tanulmányban/tervekben ki kell térni a lehetséges gazdasági és jogi szabályozó eszközökre, lehetőségekre is.

Vonatkozó jogszabályok

Az EP és Tanács 2000/60/EK irányelve, Tanács 80/68/EGK irányelve, 49/2001. (IV.3.) Korm. r.; 10/2000. (VI.2.) KöM-EüM-FVM-KHVM egy. r., 219/2004. (VII.21.) Korm. r., 132/1997 (VII.24.) Korm. r., 123/1997 (VII.18.) Korm. r., 27/2004 (XII.25.) KvVM r., 30/2004. (XII.30.) KvVM r., 6/2002. (XI.5.) KvVM r., 2/1999. (K.H.V. Ért. 7.) KHVM utasítás.

Operatív lépések

- a szennyezések felmérése (kiterjedés, minőség, veszélyeztetettség)
- kiviteli tervek elkészítése
- a szennyezések felszámolása (kármentesítés)

Monitoring

- o az állapotfelmérés elkészült
- o a hasznosítási lehetőségeket bemutató program elkészült
- o a kivitelezési terv elkészült
- o a kármentesítés megtörtént

Indikátor:

- o a felszín alatti vizek állapotában bekövetkező minőségi javulás (vízminőségi osztály)

Felelős szervezetek

- Települési önkormányzat (kezdeményező)
- KÖVIZIG (adatszolgáltatás, egyeztetések)
- KÖTEVIFE (adatszolgáltatás, egyeztetések, tervek engedélyezése),
- NPI (adatszolgáltatás, egyeztetés)
- A terület tulajdonosa, kezelője

Ütemterv

Operatív lépések	Ütemezés											
	1. év				2. év				3. év			
	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév
A szennyezések felmérése	■	■										
Javaslatok a kárelhárításra			■									
Kiviteli tervek				■								
Kivitelezés (kármentesítés)					■	■						
A megvalósítás forrásigénye (MFt)	0,5-2*		0,5-2	0,5-2	Nem kalkulálható, az adott problémától függ.							
Forráslehetőség	KvVM											
Önerő (%)												

*Adott problémától függően több vagy kevesebb.

1.3.3. A felszíni vizek potenciális szennyezőforrásainak feltárása, felszámolása

Cél

A település közigazgatási területén belül található vízfolyások, vizes, mély fekvésű területek szennyező-forrásainak feltárása, megszüntetése, a terület (vízfolyás) rehabilitációja, ezzel az ökológiai- és a tájdiverzitás növelése, a környezet minőségének javítása, komplex rehabilitációs terv alapján. A település területén található vízfolyások és vizes területek szennyezőforrásainak feltárása és a szennyezők jogi és anyagi felelősségre vonása, a veszélyeztetés megszüntetése, a környezetkárosítás felszámolása.

Leírás

A Malom-völgyi, a Cuha-patakra és a Névtelen árok és környezetére kidolgozott revitalizációs-rehabilitációs terv részletes a környezeti-, természeti-, kezelői-, tulajdonosi-(stb.) viszonyok feltárásán alapulva kíván megoldást adni a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízkárelhárítási, árvízvédelmi, vízbázisvédelmi igények figyelembe vételével. A munka tartalmazza a meglévő szennyezőforrások felszámolásának és a feltárt hulladékok elszállításának/kezelésének lehetőségeit, javaslatot tesz a szennyezett víz megtisztításának lehetőségére. Foglalkozik a természetközeli állapotok visszaállításának lehetőségével, a főleg, ökológiai szempontból káros műszaki létesítmények átépítésével, végső esetben bontásával, vagy cseréjével, a mederburkolat eltávolításának lehetőségével. A tervek és elképzelések szerves részei egy, a település egészét érintő vízgazdálkodási koncepciónak.

A revitalizáció nem csupán a vízfelületre, hanem a vízfolyás, vagy más vizes terület közvetlen környezetére is kiterjed, pl. puffer zónák létrehozásával (rendezési terv, védőtávolságok).

A komplex vízfolyás-revitalizációs tervnek ki kell terjedni a rendszeres kezelésre, valamint a környezeti és természeti paraméterek monitorozására is, nem csupán a terület / vízfolyás és közvetlen környezete állapotának egyszeri helyreállítására.

Vonatkozó jogszabályok

Az EP és Tanács 2000/60/EK irányelve, Tanács 76/464/EGK irányelve és leányirányelvei, Tanács 96/61/EGK irányelve, 203/2001. (X.26.) Korm. r.; 204/2001. (X.26.) Korm. r.; 193/2001. (X.19.) Korm. r.; 220/2004. (VII.21.) Korm. r., 9/2002. (III.22.) Köm-KöViM egy. r., 25/2003 (XII.30.) KvVM r.

Operatív lépések:

- a vízfolyások és vizes területek részletes feltárása (környezeti állapot, ökológia, hidrológia stb.)
- revitalizációs – rehabilitációs terv elkészítése
- kivitelezés
- monitorozás

Monitoring

- o a felmérés elkészült
- o a terv elkészült

- o a kivitelezés megtörtént

Indikátorok:

- o hosszú távon (5-10 év) a környezet állapotában bekövetkező változások (vízminőség, biodiverzitás)
- o a felszíni vizek minőségi mutatóinak javulása (oldott O₂ tartalom, szerves anyag tartalom stb.)

Felelős szervezetek

- Települési önkormányzat (kezdeményező)
- KÖVIZIG (adatszolgáltatás, egyeztetések)
- KÖTEVIFE (adatszolgáltatás, egyeztetések, tervek engedélyezése),
- NPI (adatszolgáltatás, egyeztetés)
- A terület tulajdonosa, kezelője

Ütemezés

Operatív lépések	Ütemezés															
	1. év				2. év				3. év				4. év			
	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév
Állapotfelvétel	■															
Program és tervekészítés				■												
Kivitelezés								■								
A megvalósítás forrásigénye (MFt)	0,5-2			1-4 (A tervezett munkától függően több is lehet)				A tervezett munkától függően több milliós nagyságrendű.								
Forráslehetőség	KvVM, FVM															
Önerő																

1.3.4. A kül- és belterületi csapadékvíz-elvezetési rendszer elemeinek fejlesztése

Cél

A település csapadékvíz-elvezetési problémáinak hosszú távú és fenntartható megoldása, a csapadékvíz-elvezető rendszer elemeinek fejlesztése, rekonstrukciója, az erózió és a feliszapolódások csökkentése.

Leírás

Eplénynek részben megoldatlan a csapadékvíz elvezetése. A vízelvező rendszer elemei, a meglévő csatornák és létesítmények egy része elhanyagolt állapotban van, felújításra szorul.

A tavalyi év során (2004) a település északi részén Olaszfalu irányából esővíz által hozott sár árasztotta el az üzemelő ivóvíz kutat, és környezetét, szennyezve a kutakat. A Közép-Dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség helyszíni bejárást tartott és azt követően felszólította az érintetteket (Eplény, Olaszfalu önkormányzata, Bakonykarszt Rt., Máv Rt.) a helyzet rendezésére. Azóta a helyzet részben rendeződött, részben a munkálatok folyamatban vannak.

A jövőbeni elöntés megakadályozása céljából az Önkormányzat erdősítést tervez, amely megfogná a lezúduló nagyobb tömegű vizet. Ugyanakkor a kistérség önkormányzatai együttesen pályáznak a csapadékvíz-elvezető hálózat építésére / korszerűsítésére. Kistérségi szinten már terv is készült.

Javasoljuk a település teljes csapadékcsatorna hálózatának település szintű részletes felmérésével csapadékvíz-elvezetési terv készítését a lehetséges legjobb megoldásokról. A terv elkészítése és elfogadása után javasoljuk az engedélyezési és a kiviteli tervek elkészítésének mielőbbi megkezdését, valamint az engedélyezési eljárás lefolytatását. Ki kell dolgozni a pontos pénzügyi konstrukciót a kivitelezésre, saját források ritkán állnak teljes mértékben rendelkezésre, így a szükséges feltételek és engedélyek meglétét bizonyítva a kiviteli terv benyújtásával pályázni lehet a különböző állami, regionális pénzforrásokhoz.

A munka nagysága miatt lehetséges egy térbeli és időbeli szakaszolás. Ehhez mindenképpen szükséges az önkormányzat, a helyi gazdálkodó szervezetek, a területi hatóságok (KÖVIZIG, KÖTEVIFE) együttműködése.

Vonatkozó jogszabályok

Az EP és Tanács 2000/60/EK irányelve, 120/1999. (VIII.6.) Korm. r., 232/1996. (XII.26.) Korm. r., 203/2001. (X.26.) Korm. r.; 204/2001. (X.26.) Korm. r.; 193/2001. (X.19.) Korm. r.; 220/2004. (VII.21.)Korm. r., 9/2002. (III.22.)Köm-KöViM egy. r.,25/2003 (XII.30.) KvVM r.

Operatív lépések

- a csapadékvíz-elvezető hálózat elemeinek állapotfelvele
- csapadékvíz-elvezetési koncepció kidolgozása
- engedélyezési és kiviteli tervek készítése
- engedélyezési eljárás lefolytatása
- kivitelezés

Monitoring

- o a tervek elkészültek
- o sikeres engedélyeztetési eljárást lefolytatták
- o a kivitelezés megtörtént

Indikátor:

- o az erózióval érintett területek kiterjedésének csökkenése a községben (ha/év)

Felelős szervezetek

- Önkormányzat
- Helyi gazdálkodó szervezetek
- KÖVIZIG (adatszolgáltatás, egyeztetések)
- KÖTEVIFE (adatszolgáltatás, egyeztetések, tervek engedélyezése),
- FVM (adatszolgáltatás, egyeztetés)
- NPI

Ütemezés

Operatív lépések	Ütemezés											
	1. év				2. év				3. év			
	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév
A csapadékhálózat elemeinek állapotfelvétele	■											
Koncepció készítése		■										
Engedélyezési és kivitelei tervek készítése			■									
Kivitelezés					■							
A megvalósítás forrásigénye (Mft)	0,3-3	0,3-1,5	1-5		A tervezett munkától függően							
Forráslehetőség	KvVM, FVM											
Önerő (%)												

1.4. HULLADÉKGAZDÁLKODÁS

1.4.1. Illegális hulladéklerakók felszámolása, további illegális hulladéklerakás megakadályozása

Cél

Az illegális lerakók által okozott károk megszüntetése, illetve a további keletkezés megakadályozása.

Leírás

A település közigazgatási területén, a belterülettől mintegy 50 méterre egy jelentősebb építési törmelék illetve kisebb mennyiségű háztartási hulladék lerakot található a volt kőbánya területén. A mintegy 100 m³ vegyes hulladék felszámolására már történt kezdeményezés.

Az illegális hulladéklerakók helyének, és a lerakott hulladék mennyiségének és minőségének azonosítását követően ki kell dolgozni a megszüntetésüket és a terület rekultivációját célul kitűző intézkedési tervet. A terv készítése során fel kell mérni a szükséges pénzügyi, személyi és tárgyi feltételeket, mindenekelőtt pedig a lerakó okozta valós környezeti veszélyeztetés mértékét.

A tisztább falukörnyezet és a környezettudatosság növelése érdekében célravezető, ha minden évben a szemetes mezőgazdasági dűlőutakat társadalmi munka keretében megtisztítják.

Vonatkozó jogszabályok

A hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény, 213/2001.(XI.14.) kormányrendelet, 241/2001. (XII. 10.) kormányrendelet, 22/2001.(X.10) KöM rendelet, 45/2004. (VII. 26.) BM - KvVM együttes rendelet

Operatív lépések

- Az illegális lerakók paramétereinek felmérése, a területtulajdonosok azonosítása,
- Mennyiségi és minőségi hulladékkataszter készítése az illegális lerakókról (az ártalmatlanítási lehetőségek meghatározásával)
- A lerakó felszámolását célzó terv kidolgozása
- A terület rehabilitációját célzó tervcsomagok kidolgozása
- Alvállalkozó pályáztatás útján történő kiválasztása
- A lakossági környezettudatosság növelése fórumokon, és közmunka programmal

Monitoring

- o a kataszterben regisztrált területek értékesíthetőségének növekedése

Indikátorok:

- o A kataszter méretének (feljegyzett lerakók számának) csökkenése:
 - o a bázisévhez képest évente felszámolt és rekultivált lerakók számával (db)
 - o az évente újonnan regisztrált lerakások számával (db)
- o az illegális lerakások felszámolására fordított összegek évenkénti csökkenése (Ft/év)

Felelős szervezetek

A program koordinátora és felelőse az önkormányzat. A munkát célszerű a megfelelő szakmai háttérrel rendelkező alvállalkozónak kiadni.

Amennyiben az önkormányzat maga szervezi meg a rekultiváció(ka)t, fontos, hogy a felszámolás során kikérjék a hatóságok (KÖTEVIFE) illetve a hulladékgazdálkodási szolgáltató szakmai tanácsát. Jelentősen lehet csökkenteni a költségeket, ha közmunkaprogram keretében végzik el a felszámolásokat, ami a lakosság összetartását, és a környezettudatosságot is erősíti.

Ütemezés

Operatív lépések	Ütemezés												
	1. év				2. év				3. év				
	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	
1. Területtulajdonosok azonosítása	■	■	■										
2. Felmérés		■	■	■									
3. Kataszter készítése				■	■								
4. Rehabilitációs tervcsomagok kidolgozása						■	■	■					
5. Kivitelezés							■	■	■	■	■	■	
A megvalósítás forrásigénye (MFt)	5-40 (lehetőségektől függ, a kivitelezés nem kalkulálható)												
Forráslehetőségek	KvVM Regionális pályázati lehetőségek (max. 90%-os támogatás)												
Önerő (%)	50 % , maximum 1 millió Ft												

1.4.2. Komplex mikrotérségi begyűjtő-kezelő rendszerek kialakítása

Cél

Összhangban a hulladékgazdálkodási törvény, az NKP II, és a megyei környezetvédelmi program célkitűzéseivel, meg kell szervezni a komplex hulladékbegyűjtési, -kezelési, ezen belül -hasznosítási rendszerek kiépítését. Az - esetenként több megyét átfogó - regionális hulladékkezelő rendszerek kiépüléséig célszerű helyi rendszereket kiépíteni, elsősorban a veszélyes hulladékok és kiemelt hulladékáramok gyűjtése céljából. A helyi rendszereket néhány szorosabb kapcsolatban álló település közösen alakítja ki.

Leírás

A település még nem tagja aktív hulladékkezelő rendszernek, de csatlakozott az **Észak-balatoni Regionális Hulladékgazdálkodási Rendszerhez**. A regionális program megvalósulásáig is célszerű a kiemelt hulladékáramokat gyűjtő rendszereket lokálisan megvalósítani, mivel jelenleg csak az egészségügyi hulladékok szervezett gyűjtése megoldott.

A települési hulladékkezelési közszolgáltatást az önkormányzat 2002. december 31-ig volt köteles megszervezni. Ennek a feladatnak mikrotérségi rendszerben is eleget lehet tenni, azaz egy társulás is megszervezheti a települési hulladékok gyűjtését és elszállítását. A mikrotérségi rendszerek kiépítésének további célja, hogy csak a szükséges mennyiségben létesüljenek hulladékgyűjtő udvarok egy adott kistérségen belül, és azok kihasználtsága optimális legyen. A kiépített hulladékudvarok üzemeltetésére így több forrás juthat, illetve a magas kihasználtság miatt az udvarok tisztán tartása, a szaghatások elkerülése is közös érdeké válik. Ez azért is fontos, mert a hulladékudvarok gyakran elhanyagolt állapota, és bűzhatása, zavarja az udvar környékén élő lakosságot.

A rendszer gazdasági előnye, hogy egy társuláson belül megosztva jelennek meg azok a költségek, amelyek a kötelező hulladékgyűjtés megvalósításával járnak. Gazdasági előny az is, hogy a társulási rendszer üzemeltetési költségei kisebbek, és az adminisztráció is egyszerűbb lehet, mint a településenként megvalósított gyűjtésnél.

A rendszer kiépítése során meg kell valósítani a lakosságnál keletkező veszélyes hulladékok (egészségügyi hulladékok, elhasznált étolaj, lemerült akkumulátorok és elemek, festékes-vegyszeres dobozok, gumiköpenyek) rendszeres gyűjtését, és az udvarban történő - egy évnél nem tovább történő - ideiglenes tárolását.

Az állati dögök gyűjtését - a gyakorlat szerint - egy szakszerűen kiépített külterületi gyűjtőhelyen lehet végezni, ahol az ATEV szabványos döggyűjtő konténeireiben történik a gyűjtés. A gyűjtőhelyet az illetékes állategészségügyi állomás engedélyével, és a KÖTEVIFE szakhatósági hozzájárulásának birtokában lehet kialakítani. A gyűjtőhelyet hatósági állatorvosnak rendszeresen ellenőriznie kell.

Az építési törmelékek, egyéb inert hulladékok ideiglenes elhelyezésére egy zárható, kerítéssel védett udvart kell kialakítani, ahonnan az önkormányzatok az illetékes KÖTEVIFE engedélyével a tájsebek feltöltéséhez, illetve a földutak javításához használhatják fel a hulladékot.

A kezelés szempontjából három típusba sorolt hulladékok gyűjtésére típusonként egy gyűjtőhely kiépítése többnyire elég egy társulásnál. A heti gyűjtés megvalósításához kisméretű gyűjtőszigeteket kell kiépíteni minden településen. A települések (illetve gyűjtőhelyek) közötti hulladékfuvarozást a szolgáltató vagy az önkormányzat saját járművel oldják meg. A hulladékgyűjtő udvarokat úgy kell kiépíteni, hogy az esetlegesen

előforduló azbesztartalmú, vagy más veszélyes anyagokat tartalmazó hulladékok ideiglenes tárolására is alkalmas legyen.

Célszerű a kiépülő rendszerben a hagyományosan szelektív hulladékgyűjtésnek tekintett frakciókat is gyűjteni, de csak a nagyobb hulladékaromból (papír, műanyag flakon) kell településenként gyűjtőszigeteket felállítani. A fém- és üveghulladék gyűjtését - csekély hulladékaromban esetén - célszerű csak egy-két ponton megvalósítani térségenként. A kommunális hulladék szelektív gyűjtésének kötelezővé tételéről az önkormányzat rendeletet alkothat.

A mikrotérségi gyűjtőrendszerek kiépítéséhez első lépésként a társulásnak meg kell tervezetnie a begyűjtőrendszert, és azt a hulladékgazdálkodási szolgáltatóval egyeztetni, illetve a helyi KÖTEVIFÉ-vel engedélyeztetni kell. A logisztikai szempontok mellett előre sorolódik, hogy a kiépítendő gyűjtőudvar(ok) ne veszélyeztessék a környezetet, ne károsítsanak természetileg értékes területet, és a lakosságot sem zavarják. A tervezett beruházásról a lakosságot tájékoztatni kell fórumokon keresztül. A beruházás előnyeinek és a potenciális gyűjtőhelyek megvitatása mellett fontos szerep jut a hulladékgyűjtési szokások formálásának. A tiszta (előblített), nem szivárgó csomagolású hulladékok nem szennyeznek be a gyűjtőudvart és bomlásból eredő szaghatást sem okoznak. A korszerű hulladékgazdálkodáshoz elengedhetetlen, hogy ezt valamennyi - a program által érintett - lakos átérezze és beépítse a saját értékrendjébe. A beruházás megvalósítását a lehetséges kivitelezők között meg kell pályáztatni. A program befejezését az üzemeltetési engedély megszerzése, és a gyűjtőrendszer beindulása jelenti.

Vonatkozó jogszabályok

A 2000. évi XLIII. törvény, 98/2001.(VI.15.) kormányrendelet, 213/2001.(XI.14.) kormányrendelet, 224/2004. (VII. 22.) kormányrendelet, 9/2001. (IV. 9.) KöM rendelet, 16/2001. (VII. 18.) KöM rendelet, 22/2001.(X.10) KöM rendelet, 5/2002.(X.29.) KvVM rendelet, 23/2003. (XII. 29.) KvVM rendelet, 71/2003. (VI. 27.) FVM rendelet, 15/2004. (X. 8.) KvVM rendelet, 45/2004. (VII. 26.) BM - KvVM együttes rendelet

Operatív lépések

- a társulás megalakul
- a társulás tagjai szándéknyilatkozatot írnak alá a közös gyűjtőrendszer kialakításáról
- a gyűjtőhálózat és a létesítmények tervezése (szolgáltató, vagy alvállalkozó)
- lakossági fórumokon a lehetséges gyűjtőpontok megvitatása, gondolatformálás
- a források előteremtése, pályázat a kivitelezéshez szükséges támogatásra
- a kivitelező kiválasztása pályáztatás útján
- a szükséges helyi rendeletek elkészítése, engedélyek beszerzése
- a gyűjtőhelyek elkészültek
- a logisztikai háttér is működik

Monitoring

- o a terv elkészül
- o a gyűjtőpontok kijelölésre kerültek
- o a beruházás megvalósult
- o évenkénti beszámolók készítése

Indikátor:

- o évente egyedi hulladékáramban összegyűjtött hulladékok mennyisége (t/év)

Felelős szervezetek

A program koordinátora és felelőse az önkormányzat, közreműködők a hulladékgazdálkodási szolgáltatók és az alvállalkozók.

Ütemezés

Operatív feladatok	Ütemezés																	
	1. év				2. év				3. év				4. év					
	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév		
A gyűjtőhálózat tervezése	■	■	■	■														
Lakossági fórumok				■	■													
Lehetséges helyszínek kiválasztása				■	■	■												
A források előteremtése					■	■	■	■										
Jogalkotás, a gyűjtőrendszer megépítése								■	■	■	■							
A logisztikai háttér beindítása											■	■	■					
A megvalósítás forrásigénye	10 - 50 MFt																	
Forráslehetőségek	NFT: KIOP-2004-1.3.0. Egészségügyi és építési-bontási hulladék kezelést célzó beruházások megvalósítása NFT - KIOP-2004-1.2.0. Állati hulladék kezelést célzó beruházások megvalósítása Regionális pályázati lehetőségek KvVM																	
Önerő (%)	n.a.																	

1.4.3. Szelektív hulladékgyűjtés szolgáltatásának bevezetése

Cél

Összhangban a NKP II. (Nemzeti Környezetvédelmi Program II.), a 2000. évi XLIII. Tv, és a regionális tervek előirányzataival, a településen fokozatosan be kell vezetni a szelektív hulladékgyűjtést. A rendszer kialakítása érdekében hulladékszigeteket, vagy hulladékudvarokat kell létesíteni.

Leírás

Eplényen a regionális hulladékkezelő rendszer fejlesztésével párhuzamosan **fokozatosan be kell vezetni a szelektív hulladékgyűjtést**. A gyűjtés feltétele hulladéksziget(ek) és/vagy hulladékudvar(ok) létrehozása. Megfelelő háttérrel rendelkező szolgáltatót kell szerződtetni. A megvalósítás során a lakosságot részletesen tájékoztatni kell, a program sikeres működése érdekében fontos a környezettudatos gondolkodásmód kialakítása az emberekben. A célt szolgáló lakossági fórumokon a tervezett hulladékgyűjtő-szigetek helyét is meg lehet vitatni, ezzel elkerülhetőek az a gyűjtőszigetek szaghatása miatti esetleges tiltakozások. Megjegyezzük, hogy a rendeltetésszerűen használt (ételmaradékoktól mentes hulladékkal töltött) hulladékgyűjtő-helyek nem okoznak szaghatást, és nem okozzák a kártékony állatok elszaporodását sem a területen.

Operatív lépések

- lakossági felmérés az igényekről,
- ipari feldolgozó kapacitás felmérése,
- a hulladékudvarok, illetve hulladékszigetek helyszíneinek kiválasztása és engedélyeztetése,
- a jelenlegi kommunális hulladékgyűjtést végző cég (vagy versenyeztetett cég) bevonásával a szelektív gyűjtés megszervezése,
- hulladékszigetek vagy hulladékudvarok létrehozása (forráslehetőségek függvényében), illetve a gyűjtőudvaroktól távol eső lakosok részére gyűjtőnapokon keresztül lehet szervezni a hulladékok elszállítását,
- lakossági tájékoztatás,
- megvalósítás,

Monitoring

Indikátorok:

- o Hulladékudvarok, gyűjtőszigetek száma (db),
- o Szelektíven gyűjtött hulladékfeleségek száma (db),
- o Szelektíven gyűjtött hulladék mennyisége (t/év),
- o Szelektíven gyűjtött hulladékok százalékos arányának változása a településen összegyűjtött és elszállított hulladékokhoz képest (+/- %),

Felelős szervezetek

A program koordinátora és felelőse az önkormányzat, közreműködők - ha vannak - a hulladékgazdálkodási szolgáltatók.

Ütemezés

Operatív lépések	Ütemezés											
	1. év				2. év				3. év			
	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév
Lakossági igények felmérése, tájékoztatás	■											
Lehetséges helyszínek kiválasztása		■										
Szelektív hulladékgyűjtő szigetek telepítése (szolgáltatóval együttműködve)			■									
Lakosság éves tájékoztatása a program eredményeiről				■				■				■
Szelektív hulladékgyűjtés szolgáltatásának fenntartása				■	■	■	■	■	■	■	■	■
A megvalósítás forrásigénye* (Mft)	0,3											
Forráslehetőségek	KvVM pályázatok és megyei illetve regionális pályázati lehetőségek, ISPA											

*Egy szabványos gyűjtősziget kialakítása három hulladékfrakcióval.

1.4.4. Települési folyékony hulladék kezelés kérdésének megoldása

1.4.4.1. A használaton kívüli közműpótlók rekultivációja

Cél

A közműpótlók felszámolása illetve újfajta hasznosítási módok megvalósítása, az alternatív (csatornázás melletti) szennyvízszikkasztás elkerülése céljából.

Leírás

A településen már csaknem az összes háztartás csatlakozott a szennyvízelvezető hálózathoz. A csatornázott háztartásoknál azonban a régi közműpótlók többnyire funkció nélkül, vagy a régi funkciójuknak megfelelően állnak. Ez mindenképpen elkerülendő gyakorlat, mivel az előzetes tárolás (ülepítés) a szennyvíz összetételét és minőségét nagymértékben megváltoztatja (lerontja) és ezzel a tisztítómű tisztítási hatásfokát és rendes működését negatívan befolyásolja. Ennek elkerülésére a szolgáltató rendszerint ellenőrizni szokta a szakszerű bekötést, ám ez nem minden esetben történik meg.

A szennyvízszikkasztók rekultiválásra több megoldás létezik. Az egyik lehetőség a közműpótló teljes felszámolása, a másik (általában ez a célszerűbb) az új funkcióval való ellátás. Egy megfelelő állapotú közműpótlónál az önkormányzat egyiket sem írhatja elő az ingatlantulajdonosoknak, de lakossági fórumokon tájékoztatni lehet a közösséget a veszélytelen funkcióváltás módjairól. (A tapasztalatok szerint azonban a közműpótlók ritkán vannak megfelelő állapotban, így az önkormányzat előírhatja a veszélyforrás megszüntetését az ingatlantulajdonosoknak.) Fontos, hogy minden szennyvízcsatorna-használó megértse: a közműpótlók szennyvízhez kötődő használatának megszüntetése fontos lépés a környezet megóvása érdekében.

Általánosan jellemző, hogy egy higiéniai felújítás (mosás, meszezés, klórozás) szükséges a régi szikkasztógödörökön, s csak ez után lehet elvégezni az új szerepkörhöz szükséges beavatkozásokat.

A közműpótlók új funkciója számos lehetőség közül választható ki, melyet a helyi adottságok is befolyásolhatnak. Itt csak néhány jellemző példát említünk arra, hogy mivé alakítható egy közműpótló biztonságosan:

- Esővíz tározóként - vízzáró szigeteléssel - kerti öntözővíz biztosítására használható
- Komposztálóként való továbbhasznosítás esetén a higiéniai felújítás sem feltétel minden esetben, és egy fontos környezetvédelmi-gazdaságossági beruházás költségei minimalizálhatóak

Operatív lépések

- a csatornázott házak ellenőrzése
- lakossági fórumok szervezése
- a közműpótlók folyamatos átalakítása

Monitoring

Indikátorok:

- o a szakszerűen csatornára-kötött házak száma (db)
- o az átépített közműpótlók száma (db)
- o a komposztálók száma (db)

Felelős szervezet

A program koordinátora és felelőse az önkormányzat.

1.4.4.2. A szennyvízcsatorna-hálózatra csatlakozó háztartások számának növelése**Cél**

2015. december 31.-ig a településen a már kiépült csatornahálózatra (gerincvezetékére), a rákötött háztartások arányának közel 100%-ra való növelése.

Leírás

A településen már teljesen kiépült a szennyvízelvezető-csatornahálózat, azonban a rákötött háztartások száma elmarad a kívánatostól.

Eplény részletes csatornázottsági adatai:

Lakosság (fő)	Csatornahálózat adatai			
	Csatorna- hálózat típusa	Csatorna hálózat hossza (km)	Csatornázottság mértéke % (Bekötött lakás/összes lakás)	Rákötési arány % (Bekötött lakás/ellátott területen lévő lakás)
489	gravitációs	7,02	91	91 (a valóságban 98)

A hálózatra nem rákötött háztartásoknál a szennyvíz elhelyezése közműpótlókban történik. Ezeknek a műtárgyaknak a többsége nem vízzáró kivitelben készült, tehát a háztartásokban keletkező szennyvíz nagy része megfelelő tisztítás nélkül a talajba szivárog, ezzel közvetlenül szennyezve a talajt, illetve közvetetten a talajvizet.

A felszín alatti víz minőségének javításának- és a befogadó szennyvíztisztító telep kihasználtságának növelése érdekében szükséges a hálózatra való rákötések számának növelése és ezzel párhuzamosan a szikkasztóként működő szennyvíztárolók felszámolása.

A cél elérése érdekében a lakosság rákötési hajlandóságát kell növelni. Ehhez jó alapot szolgáltat a 2004. július 1-től fizetendő talajterhelési díj, mely kiszámításának módját a törvény 3. melléklete írja elő. (Az önkormányzat rendeletben - rászorultsági alapon - mentesíthet lakosokat a díjfizetési kötelezettség alól, vagy csökkentheti a díjfizetés mértékét.)

Vonatkozó jogszabályok

219/2004. (VII. 21.) kormányrendelet, 25/2002 (II. 17.) kormányrendelet, 2003. évi LXXXIX. törvény

A motiválás eszközei lehetnek:

- a rákötések költségeihez pénzügyi-szakmai hozzájárulások
- a bekötési terv ingyenes elkészítése
- a bekötési munkálatok ingyenes szakfelügyeletének biztosítása a szolgáltató által
- kedvezményes hitelfelvétel
- önkormányzati rendeletek, melyek kötelezővé teszik az ingatlan közelében húzódó gerincvezetékre való rácsatlakozást;
- a rendeletben előírtak ellenőrzése és szükség esetén szankcionálása

Operatív lépések

- a lakosság számára részletes tájékoztató és fórumok szervezése
- forráslehetőségek felmérése
- hálózati rákötések kivitelezése

Monitoring

Indikátorok:

- o a közművesített területen élők számának növekedése, a közműháló szűkülése (fő)
- o az újonnan épült bekötőcsatorna hálózat hossza (km)
- o az összes keletkezett szennyvízből a tisztított szennyvíz arányának javulása (%)
- o környezeti állapot további romlásának megakadályozása: főként a talaj és talajvizek illetve a felszíni vizek minőségének változásán keresztül mérhető, amennyiben az egyéb szennyező hatások kiszűrése megoldható (vízminőségi besorolás, paraméterek)

Felelős szervezetek

A program felelőse és koordinátora a települési önkormányzat, a megvalósítást alvállalkozók végzik. A műszaki átadás átvételt a Vízügyi Felügyelőség végzi, a finanszírozást pedig a pályázati források és pénzügyintézetek mellett a tulajdonosok bevonásával kell végezni.

Ütemterv

Operatív feladatok	Ütemezés															
	1. év				2. év				3. év				4. év			
	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév
Motivációs tanulmány	■	■														
Forráslehetőségek feltárása			■	■												
Rákötés (100%)					■	■	■	■								
A megvalósítás forrásigénye (MFt)	0,5		0,2		n.k			n.k								
Forráslehetőség	-		-		KvVM Nemzeti Fejlesztési Terv KIOP: Szennyvízelvezetés és -tisztítás, fejlesztését célzó beruházások											
Önerő (%)	100%		100%		25 %			25 %					25 %			

1.5. ÉPÍTETT KÖRNYEZET ÉS ZÖLDTERÜLET- GAZDÁLKODÁS

1.5.1. Belterületi rendezés

Cél

A településrendezési, fejlesztési elképzelések alapján, az adott település építészeti hagyományaihoz illeszkedő, vonzó településkép és a lakosság számára az egészséges, kultúrált lakókörnyezet kialakítása.

Leírás

A program során egy a jelenlegi településképet fejlesztését célzó, intézkedési terv kerül kidolgozásra, amely kiterjed az alábbiakra:

- A települési közcélú zöldfelületek területének, állapotának fejlesztése, a hiányosságok kiküszöbölése.
- Az újonnan létesítendő közparkok helyének kiválasztása, illetve a meglévő közparkok állapotának javítása.
- Speciális, új funkciójú köztertek és közparkok kialakítása (pl. játszóterek és sportolási lehetőséget nyújtó területek).
- A közparkok fenntartását szolgáló eszközállomány korszerűsítése és bővítése.
- Zöldfelület növelése és rekonstrukciója a közintézmények, iskolaudvarok és kórházak kertjeiben, udvaraiban, valamint a köztemetőekben.
- A közlekedési eredetű légszennyezést jól tűrő, a szennyezést megkötő fasorok, növény-sávok telepítése közterületeken, utak mentén a szabad földfelületen.
- A települési bevezető utak esztétikai megjelenésének javítása, a meglévő fasorok felújítása.
- A közlekedési felületek növényesítése a burkolt felületek csökkentésével.
- Településrészek komplex szemlélet alapján történő rehabilitációja, különös figyelemmel a zöldterületek nagyságának növelésére.
- A településkép megőrzése, összhangjának megóvása, az új létesítmények építéséhez épület- és építményminták kidolgozása.
- A történelmileg egyedülálló építészeti és műemléki együttesek esetében a településkép megőrzése a településrész komplex kezelésével (társadalmi, településszerkezeti, természeti, kulturális stb.).

Vonatkozó jogszabályok

1997. évi LXXVIII. tv., 1995. évi LIII. tv., 253/1997. (XII. 20.) Korm. r., 21/1970. (VI. 21.) Korm. r.

Operatív lépések

- a meglévő településképi értékek, zöldfelületek feltérképezése
- településkép fejlesztési terv, javaslatok kidolgozása
- pályázatírás, forrászerzés
- kivitelezés

Monitoring

- o a felmérés elkészült
- o a terv elkészül, a javaslatok kidolgozásra kerülnek
- o a kivitelezés megvalósul

Indikátorok:

- o telepített fák száma (db)
- o zöldfelület növekedése (m²)
- o sikeresen végigvitt projektek száma (db)

Felelős szervezetek

A program koordinátora és felelőse az önkormányzat. A tervek elkészítését és a kivitelezést alvállalkozók végzik, szükség szerint az érintett Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség, illetve Nemzeti Park Igazgatóság szakemberei bevonásával.

Ütemezés

Operatív lépések	Ütemezés															
	1. év				2. év				3. év				4. év			
	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév
1. Állapotfelmérés	■															
2. Program és tervek készítése			■													
3. Kivitelezés					■											
A megvalósítás forrásigénye (MFt)	0,3-1,5		0,4-2		Nem kalkulálható											
Forráslehetőség	FVM, KVVM, MeH, IcsSzEM, GKM Magyar Terület- és Regionális Fejlesztési Hivatal: ROP 1.1 Turisztikai vonzerők fejlesztése															
Önerő																

1.5.2. Építészeti értékek megőrzése, állagmegóvása, felújítása

Cél

A településen található értékes épületek, építészeti értékek további állapotromlásának megakadályozása, a hivatalos védelem biztosítása, az épületek felújítása, rekonstrukciója.

Leírás

A településen a Szent-Bernát kápolna, és a Községi Ház – Ámos Borház, amelyek megőrzése az önkormányzat kiemelt fontosságú feladata.

Ezen értékek egy része még nem élvez hivatalos védettséget és megőrzése helyi védelem alá helyezéssel biztosítható. A 66/1999. (VIII. 13.) az építészeti örökség helyi védelmének szakmai szabályairól szóló FVM rendeletben rögzítetteknek megfelelően egy a települési szabályozási terv értékvizsgálati munkarésze vagy ennek hiányában egy előzetes értékvizsgálat alapján az önkormányzat a település külön jogszabályban védelem alá nem eső települési, táji, természeti, építészeti, néprajzi, képző- vagy iparművészeti, ipartörténeti, régészeti értékeit helyi védelem alá helyezheti.

Az önkormányzat települési (társégi) program kezdeményezésével, a programban való részvételével biztosíthatja a védelemhez, állagmegőrzéshez szükséges forrásokat.

Vonatkozó jogszabályok: 66/1999. (VIII. 13.) az építészeti örökség helyi védelmének szakmai szabályairól szóló FVM rendelet, 2001. évi LXIV. tv., 1997. évi LXXVIII. tv., 1985. évi 21. tvr

Operatív lépések

- A település épületállományának feltérképezése, a leromlott területek azonosítása, értékvizsgálat lefolytatása;
- Értékvédelmi program kidolgozása;
- A szükséges adminisztratív lépések (pl. helyi védelem alá helyezés, funkcióváltás) megtétele;
- Pályázati és egyéb források felkutatása;
- Kivitelezés;

Monitoring

- o az értékvizsgálat lezajlik
- o az értékvédelmi programok elkészültek
- o a pénzügyi háttér biztosított
- o a szükséges beavatkozások megtörténnek

Felelős szervezetek

Települési önkormányzat (kezdeményező, felelős); további résztvevők az ingatlantulajdonosok.

1.6. ENERGIAGAZDÁLKODÁS

1.6.1. Közintézmények energiafelhasználásának csökkentése

Cél

Az önkormányzat tulajdonú és egyéb közintézmények (pl. oktatási, kulturális és szociális célra hasznosított létesítmények) energiafelhasználásának csökkentése.

Leírás

Eplényen a közvilágítás korszerűsítése és a közintézmények hőszigetelése megtörtént. A földgázhálózat kiépítését követően az önkormányzat és intézményei fokozatosan állnak át a vegyes tüzelésről (fa/szén) a gáztüzelésre. A lakosság is folyamatosan csatlakozik a gázhálózathoz.

A közintézmények energiafelhasználása tovább csökkenthető a korszerűsítési programok tervszerű végrehajtásával. A beruházással fajlagosan sok energia takarítható meg (a megtérülési idő rövidebb), mivel egy-egy közintézmény energiafelhasználása nagy, illetve a szükséges berendezések beszerzése fajlagosan olcsóbb több közintézmény együttes korszerűsítése esetén. Világítástechnikai korszerűsítés esetén az áramszolgáltató is bevonható a programba a megfelelő finanszírozási konstrukció kialakításával (a korszerűsítést az áramszolgáltató térítésmentesen elvégzi a további üzemeltetés fejében). A program keretein belül az alábbi korszerűsítések javasoltak:

Fűtéstechika terén:

- Cirkókazán alkalmazása
- Csőszigetelés elvégzése
- Biogáz hasznosító létesítése
- Fűtőelem-korszerűsítés

Vízmelegítés/vízgazdálkodás terén:

- Napkollektorok használata
- Kombicirkó alkalmazása
- Korszerű vízmelegítők használata
- Víztakarékos csaptelepek beépítése
- Esővíz hasznosítás

Elektromos áram:

- Világítótestek korszerűsítése (pl.: energiatakarékos izzók)
- Időkapcsolók alkalmazása
- Mozgásérzékelők alkalmazása
- Nagyfogyasztók cseréi
- Vízkötelenítés (kazánok, bojlerok és általában minden vízmelegítő esetében)

Operatív lépések

- Közintézmények energiatakarékossági lehetőségeinek felmérése;
- A felmérés alapján megállapított korszerűsítési munkálatokhoz szükséges berendezések (izzók, nyílászárók, stb.) gyártóinak, ill. az áramszolgáltató megkeresése
- A korszerűsítési munkálatok elvégzése;

Monitoring

- Elkészül az egyes közintézmények korszerűsítési igényeit tartalmazó dokumentum.
- A korszerűsítési munkálatokhoz szükséges berendezések (izzók, nyílászárók, stb.) gyártóinak és az áramszolgáltató megkeresése megtörtént.

Indikátorok:

- megvalósult energiahatékonyságot javító intézményi beruházások száma (db)
- a településen energiahatékonysági feladatokra felhasználható, elnyert fejlesztési támogatások összege (eFt/év)
- közintézmények éves energiamegtakarításának mértéke (MJ/év)

Felelős szervezetek

A program koordinátora és felelőse a települési önkormányzat. Az önkormányzat a közintézmények vezetőivel szorosan együttműködve végzi a program monitorozását.

Ütemterv

Operatív lépések	Ütemezés											
	1. év				2. év				3. év			
	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév
Energiatakarékossági lehetőségek felmérése	■	■										
Gyártók, áramszolgáltatók megkeresése			■	■	■	■						
A korszerűsítési munkálatok elvégzése						■	■	■	■	■	■	■
A megvalósítás forrásigénye	Az igényektől függ, a megvalósítás több milliós nagyságrendű											
Forráslehetőség	Gazdasági és Közlekedési Minisztérium, Nemzeti Energiatakarékossági Program, NEP 2004-5: A megújuló energiaforrások felhasználásának a bővítése önkormányzatok és magánszemélyek részére (ideiglenesen felfüggesztve), Az önkormányzati, költségvetési és egyéb intézmények energiafelhasználásának és energiaköltségeinek mérséklése támogatására az EHJ Céllelőirányzatból											
Önerő (%)	70 %, 25 % saját forrás legalább szükséges											

1.6.2. A lakosság tudatos energiatakarékosságának erősítése

Cél

A lakosság energiatakarékossággal kapcsolatos ismereteinek bővítése, a fogyasztó oldali energiatakarékosság hatékonyságának javítása.

Leírás

A fenti cél elérése érdekében a legfontosabb a lakossági környezettudatosság fejlesztése, az energiatakarékos fogyasztói szokások erősítése. Ennek előnye, hogy új energiatakarékos eszközök beszerzését a lakosság részéről nem igényli, de betartásával viszonylag nagy energia mennyiség takarítható meg.

A lakossági környezettudatosság fejlesztése kiadványokon keresztül történhet. A kiadvány tartalma lehet például:

- fűtési szokások változtatása (csak azt a részt fűtjük intenzíven, ahol sokat tartózkodunk, egészséges hőmérséklet- és páratartomány bemutatása);
- háztartási gépek takarékos használata (mosógép elindítása csak telerakva, a mosógép gyártója által előírtak betartása, takarékos mosó- és mosogatógép használata, hűtőgép elhelyezése megfelelő légréssel, mikrohullámú sütő vs. gázsütő energiafelhasználása);
- lakóházak körül megfelelő növényzet ültetése (északi oldalra örökzöldek, amik felfogják a szelet a déli oldalra lombhullató fák, amelyek nyáron árnyékot adnak, télen pedig átengedik a napfényt), stb.

Vonatkozó jogszabályok

Az EP és Tanács 2002/91/EK irányelve; a Tanács 78/170/EK irányelve, 21/2001. (II. 14.) Korm. rend.; 20/2002. (XI. 7.) GKM rend., 7/2003. (V. 16.) KvVM-GKM rend. és a 1107/1999. (X. 8.) Korm. határozat.

Operatív lépések

- Energiatakarékossági ismereteket tartalmazó tájékoztató kiadványok beszerzése, összeállítása a közüzemi szolgáltatók bevonásával;
- Az energiatakarékossági ismereteket tartalmazó szórólapok elkészíttetése és terjesztése;
- A megpályázható támogatásokról szóló ismeretanyag összeállítása, hozzáférhetővé tétele a lakosság számára;
- A megpályázható támogatásokról szóló ismeretanyag folyamatos frissítése;

Monitoring

Indikátorok:

- elkészült kiadványok és kiosztásra került szórólapok száma (db)
- energiahatékonysággal kapcsolatos tájékoztató rendezvények száma (db)
- megvalósult energiahatékonyságot javító lakossági beruházások száma (db)
- fogyasztó oldali energiamegtakarítás éves mértéke (KJ/év)
- a településen energiahatékonysági feladatokra felhasználható, elnyert fejlesztési támogatások összege (eFt/év)

Felelős szervezetek

A program koordinátora és felelőse az önkormányzat. A tapasztalatok, kiadványok szélesebb körben történő elterjesztésével a kistérségi területfejlesztési társulást is javasolt megbízni. További javasolt partnerek: a település földgáz- és áramszolgáltató társasága, a helyi civil szervezetek és oktatási intézmények.

Ütemterv

Operatív lépések	Ütemezés											
	1. év				2. év				3. év			
	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév
Energiatakarékossági ismereteket tartalmazó kiadványok összeállítása	■	■										
Szórólapok elkészítése és terjesztése (folyamatos)			■	■	■	■						
Energiahatékonysággal kapcsolatos tájékoztató rendezvények szervezése							■	■	■	■	■	■
A megvalósítás forrásigénye (MFt)	0,3-0,8		0,4-1				0,5-1,5					
Forráslehetőség	Gazdasági és Közlekedési Minisztérium, Nemzeti Energiatakarékossági Program 2004-1: Lakossági Energiamegtakarítás Támogatása (ideiglenesen felfüggesztve)											
Önerő (%)	40-70 %											

1.7. A BIOLÓGIAI ÉS TÁJI SOKFÉLESÉG MEGŐRZÉSE

1.7.1. A természetközeli gazdálkodási módszerek támogatása és elterjesztése

Cél

A természetközeli gazdálkodási módszerek (környezetkímélő erdőgazdálkodás, őshonos legeltető állattartás, gyephasznosítás) előnyben részesítése elsősorban az érzékeny természeti területeken.

Leírás

A Nemzeti Agrár-környezetvédelmi Program (a továbbiakban NAP) alapeszméje, hogy az ökológiai adottságokon alapuló mezőgazdasági földhasználatnak, az EU-ban is megcélzott agrár-vidékfejlesztési politika célkitűzéseinek támogatási prioritást kell biztosítani. A program céljai közt a különböző térségek adottságainak megfelelő fenntartható mezőgazdasági földhasználat kialakítása fogalmazódik meg. A programon belül a környezetbarát mezőgazdasági földhasználatot támogató célprogramok két fő típusba sorolhatók.

Az első fő típust az úgynevezett horizontális (vagy országos) célprogramok alkotják, amelyek a hazai mezőgazdasági földhasználat teljes területére kiterjednek. A programok célja, hogy támogatást nyújtsanak a különféle földhasználati ágakban a környezetbarát termelési, gazdálkodási eljárásoknak; ezzel elősegítsék a magyar agrárgazdaság új - hosszú távon is fenntartható - de versenyképes fejlődési modelljének kialakulását. A horizontális intézkedések alá így az **integrált gazdálkodási** célprogram¹(27.000 km²), az **ökológiai gazdálkodási** célprogram (3000 km²), a **gyephasznosítási** célprogram (4000 km²) és a **vizes élőhelyek** célprogram (800 km²) kidolgozása tartozik.

A célprogramok másik fő típusát az úgynevezett zonális (vagy térségi) célprogramok képezik, amelyek az adott térség környezet- és természetvédelmi szempontú mezőgazdasági földhasználatát segítik, hozzájárulva az egyes térségek adottságaikhoz illeszkedő gazdálkodási formáinak elterjedéséhez, a tájgazdálkodási rendszerek kialakulásához, a terület környezeti, természeti értékeinek megőrzéséhez és fejlesztéséhez. Ezen programok célterületei közé olyan térségek, tájak tartozhatnak, amelyek természetvédelmi, talajvédelmi vagy vízvédelmi szempontok miatt valamilyen speciális hasznosítást igényelnek. Az **ÉTT-ék rendszerét** kidolgozó célprogramon (19.800 km²) kívül zonális célprogramként kell még kidolgozni az integrált természetvédelmi- tájvédelmi-, talajvédelmi- és vízvédelmi célprogramokat.

(Az összes célprogram kidolgozásának a határideje 1999. december volt, de ezek közül csak a zonális program készült el 2005. májusáig.)

Eplény község határ - az érzékeny természeti területekre vonatkozó szabályokról szóló 2/2002. (I. 23.) KöM-FVM együttes rendelet melléklete alapján a Tési-fennsík, Gyulafirátót és Várpalota közötti terület részeként – **a II. (fontos) kategóriába** került besorolásra.

Az ÉTT területek alapvetően a külterületet domináló erdőterületek közül a belterülettől keletre fekvő összefüggő erdőség.

¹ A zárójelbe írt számok az adott program célterületének 2006-ra előírt méretét mutatják

Az érintett területen mielőbb meg kell honosítani a megfelelő környezetkímélő gazdálkodási formát, valamint tájékoztatni kell a gazdálkodókat az őket érintő jogszabályi követelményekről és lehetőségekről.

Az eddigi támogatások az oktatásra és a mintaterületek fenntartására koncentráltak, de évek óta esedékes már egy közvetlen agrártámogatási rendszer bevezetése, ahol feltehetőleg a kieső terméshányad megfizetésével, a hagyományos gazdálkodáshoz szükséges eszközök kedvezményes vásárával, és a megtermelt javak garantált felvásárlásával fogják támogatni a termelőket.

Az önkormányzat a pályázati lehetőségek ismertetése mellett, a vonatkozó szakirodalom hozzáférhetőségének biztosításával, és a civil természetvédő szervezetek által készített tájékoztató anyagok beszerzésével segítheti a gazdálkodókat. Fontos a rendszeres (legalább évenkénti) kommunikáció a gazdálkodók és természetvédelem (NPI) között. Az ilyen fórumok a tapasztalatcsere és a jobb megértés mellett a hatékony információáramlást is elősegítik.

Vonatkozó jogszabályok

2078/92 EK tanácsi rendelet, 2/2002. (I. 23.) KöM-FVM együttes rendelet, 2253/1999. (X. 7.) Korm. határozat

Operatív lépések

- ismeretterjesztő anyagok beszerzése és közzététele
- a természetkímélő gazdálkodási módszerek oktatása
- pályázatok természetkímélő gazdálkodáshoz rendszeres agrártámogatásokra

Monitoring

Indikátorok:

- o A biodiverzitás növekménye (újjonnan észlelt fajok, illetve a védett fajok gyakoriságának növekedése)
- o Az évente igényelt (és elnyert) támogatások száma és összege
- o A környezetkímélő módon művelt területek aránya a településen

Forrás

FVM, KvVM

1.7.2. A természet védelmét szolgáló települési intézkedések

Cél

A program célja a település védelem alatt álló vagy védelemre érdemes értékes természeti területeinek megóvása önkormányzati intézkedések révén.

Leírás

Magyarországon az állam mellett az önkormányzatokra is igen jelentős természetvédelmi feladat hárul. A helyi önkormányzatok fontos szerepet játszanak a természeti értékek bemutatásában, megóvásában, társadalmi elismertségének növelésében, valamint a szemléletformálásban. Igen fontos feladat az önkormányzatok minél szélesebb körű bevonása a természetvédelmi tevékenységbe a helyi értékek hatékonyabb védelme érdekében. Ezzel egyrészt a lokálpatriotizmus is a természetvédelmi célok szolgálatába állítható, másrészt a helyi lakosság aktívan részt tud venni saját értékeinek megőrzésében.

Az önkormányzati szinten megnyilvánuló természetvédelem hatékonysága csak úgy képzelhető el, ha a jelenleginél szorosabb kapcsolat alakul ki az önkormányzat, a 2005. január 1-től a természetvédelmi hatósági feladatkört is betöltő Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőségek és a Nemzeti Park Igazgatóságok között. A kapcsolat kialakítása közös feladat, az állami szervezetek többek között irányelvek megfogalmazásával, szakmai képzésekkel segíthetik az önkormányzatok természetvédelmi tevékenységét.

Eplény közigazgatási területének túlnyomó része természeti terület, illetve az Ökológiai Hálózat része, így a természetvédelmi érdekek érvényesülése igen fontos feladat.

Operatív lépések

- A települési önkormányzatok és a Nemzeti Park Igazgatóságok közötti kapcsolat erősítése, rendszeres kommunikáció.
- A természetvédelem társadalmi elismertségének növelése, szemléletformálás.
 - o a védett területek bemutatása, ismeretterjesztés, természeti értéktérkép elkészítése
 - o természetvédelmi jeles napok megrendezése, rendezésének támogatása
 - o részvétel a környezeti nevelésben, szemléletformálásban, PR
 - o térségi ökoturisztikai, természetvédelmi honlapok készítésének kezdeményezése, részvétel a folyamatos működtetésében

Monitoring

- o természeti értéktérkép elkészítése
- o honlap elkészítése
- o környezeti szemléletformáló rendezvények száma

Felelős szervezet

A települési önkormányzat együttműködésben a természetvédelmi hatósággal és a nemzeti park igazgatósággal.

A megvalósítás forrásigénye	Településenként átlagosan 0,8-1 MFt
Forráslehetőség: (%)	KvVM, GKM - NFT KIOP 1.6. (a Környezetvédelmi Felügyelőségeknek)
Önerő:	-

1.7.3. Tájsebek, felhagyott bányák, anyagnyerő helyek rekultivációja

Cél

A felhagyott bányák okozta környezeti veszély csökkentése, táji adottságokhoz illeszkedő arculat, új élőhelyek kialakítása, geológiai, műszaki bemutató, tanösvény kialakítása.

Leírás

A településen a volt kőbánya területének (kezelője a **Verga Rt.**) rekultivációjára vonatkozóan már vannak elképzelések, amelyek megvalósításával (ásvány-kőzettani) bemutatóhelyet hoznának létre. Jelenleg a bánya területén illegális építési törmelék raknak le a környékbeli lakosok.

A településen egy további már rekultivált, egykori bauxit gödör is fellelhető, amit a terület tulajdonosa (Major Zsolt) a jövőben hasznosítani kíván, egy esetleges tó kialakításával, erdei iskolai, bemutató cézzal.

Célszerű emellett még a térség többi kisméretű tájsebét is feltérképezni, és egyidejűleg ezekre is rekultivációs programot kidolgozni.

Kapcsolódó jogszabályok

EP és Tanács 2001/42/EK irányelve, 1993. évi XLVIII. tv., 1994. évi LV. tv., 1995. évi LIII. tv., 1996. évi XXI. tv., 1996. évi LIII. tv., 2003. évi XXVI. tv., 203/1998. (XII. 19.) Korm. r., 6/2004. (I. 22.) Korm. r., 35/1998. (III. 20.) OGY h.

Operatív lépések

- a bánya állapotfelmérése, a tulajdonviszonyok tisztázása
- hasznosítási lehetőségek felmérése
- tájrendezési kivitelezési tervek elkészítése
- a bánya rekultivációjának elvégzése a kivitelezési terv alapján

Monitoring

- o állapotfelmérés elkészül
- o a hasznosítási lehetőségeket bemutató program elkészül
- o a kivitelezési terv elkészül
- o a rekultiváció elkészül

Az önkormányzat végzi a program monitorozását.

Felelős szervezetek

Helyi önkormányzat, a bánya jellegétől és kijelölt hasznosításától függően az illetékes NPI, KÖVIZIG, ÁNTSZ, KÖTEVIFE, bányakapitányság.

Ütemterv

Operatív lépések	Ütemezés											
	1. év				2. év				3. év			
	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév
1. A bányák állapotfelmérések elkészítése	■	■										
2. Hasznosítási lehetőségek megállapítása			■	■								
3. Tájrendezési kivitelezési terv elkészítése					■	■						
4. Rekultivációs munkák elvégzése						■	■	■	■	■	■	■
A megvalósítás forrásigénye (Mft)	Átl.: 0,4-4		Átl.: 0,2-1,8		Átl.: 0,2-5		A munkától függően több milliós nagyságrendű					
Forráslehetőség	KvVM											
Önerő (%)												

1.8. KÖRNYEZETEGÉSZSÉGÜGY

1.8.1. Kutak vízminősége és –használat ellenőrzése

Cél

A település területén található használatban lévő, nem megfelelően lezárt talajvízkutak vízminőségének, és használatának ellenőrzése a potenciális talaj- illetve felszín alatti víz szennyeződés, valamint ezzel összefüggésben a környezetegészségügyi problémák kialakulásának megakadályozása érdekében.

Leírás

Eplényen jóllehet az ivóvíz a háztartások 100 %-ában került bevezetésre, mégis találhatunk a mai napig is működő, vagy használaton kívüli de nem megfelelően lezárt fűrt / ásott talajvíznyerő kutakat. A környezetegészségügyi kockázat csökkentése érdekében az alábbi intézkedésekre van szükség:

A meglevő (ásott és fűrt) kutak felülvizsgálata és a szakszerűtlen kiképzésű kutak eltömedékeltetése. A használaton kívül helyezett kutakba hulladék, csapadékvíz, szennyvíz elhelyezés tiltása. (A kismélységű kutak csak kétrakatos kivitelben engedélyezhetők.)

Operatív lépések

- A településen található kutak számbavétele
- A kutak minőségi felülvizsgálata
- A szükséges beavatkozások megtervezése, intézkedések megtétele

Vonatkozó jogszabályok

2345/2004. (XII.26.) Korm. hat. 3.2.2.1. operatív célkitűzés

Monitoring

Indikátor:

A településen található szakszerűen lezárt, illetve üzemelő kutak arányának növekedése (%)

Felelős szervezet

Települési önkormányzat

Ütemterv

Operatív lépések	Ütemezés											
	1. év				2. év				3. év			
	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév
A kutak összeírása	■											
Minőség vizsgálatok elvégzése		■										
A szükséges beavatkozások elvégzése			■									
A megvalósítás forrásigénye (Mft)	0,1 - 0,2											
Forráslehetőség: (%)	Talajterhelési díj*, EüM											
Önerő	-											

*A talajterhelési díj egy részének felhasználásával lehetőség van a település általános vízminőségének feltárására és vizsgálatára.

1.9. A KÖRNYEZETTUDATOSSÁG NÖVELÉSE

1.9.1. Környezettudatosság növelése

Cél

A településen élők környezettudatosságának növelése, a fenntartható fejlődés alapeszméjének terjesztése. Továbbá mindezeknek megfelelő magatartásformák kialakítása révén a környezeti értékek hosszú távú védelmének megalapozása, közös identitástudaton, hatékony együttműködésen alapuló közösség kialakítása.

Leírás

A környezet védelme, a meglévő környezeti értékek megóvása, és a fenntartható (az erőforrásainkat fel nem élő) gazdálkodás alapfeltétele a társadalom minden rétegére kiterjedő környezeti nevelés, tudatformálás révén történő környezettudatosság kialakítása.

A helyi környezet a helyi közösség állapotától is függ, a közösség tudatossága előfeltétele a regionális és nemzeti szintű kezdeményezések sikerének. A helyi környezeti nevelés legfontosabb kívánalma az együttműködés, a lakosok részvétele a települési környezetgazdálkodásban, a település részvétele az iskola pedagógiai tevékenységében.

A helyi társadalomban élők környezetének, természeti értékeinek védelméért jóllehet minden érintett felelőséggel bír, de intézményi szinten elsősorban az önkormányzatnak kell felelőséget vállalnia. Az önkormányzat legitimációval, helyismerettel és legtöbb esetben eszközökkel is rendelkezik így szükségszerű, hogy a környezeti nevelésben és ennek révén a környezettudatosság növelésében is fontos szerepet játsszon.

(Többek között a jelen környezetvédelmi program elkészítése is fontos lépés lehet ezen a téren, hisz mintegy kiindulási pontként sor kerül az értékek és a problémák, a fenntartható fejlődésre vonatkozó helyi képesség számbavételére.)

A környezettudatos életvitelt azonban nem lehet kizárólag hatósági eszközökkel kialakítani. A helyi társadalom környezeti nevelésében természetesen kiemelkedően fontos, hogy az önkormányzat törvényben előírt feladatai összekapcsolódjanak a helyi közösség kezdeményezéseivel. A helyi környezeti nevelés sarokköve lehet a környezetgazdálkodással kapcsolatos a generációkon és társadalmi pozíciókon túl nyúló (összefogó) helyi konszenzus kialakítása.

Végső soron az önkormányzat és a helyi társadalom kölcsönös belátáson alapuló, környezettudatos együttműködése alapozza meg a helyi fenntarthatóságot védelmező gondolkodást.

A környezettudatosság növelésének főbb részterületeit a Nemzeti Környezetvédelmi Program II. az alábbiak szerint csoportosítja:

1. Lakossági ismeretterjesztés a környezettel, és a fenntartható fejlődéssel kapcsolatban, információhoz való jutás biztosítása
2. Társadalmi részvétel erősítése a környezetpolitikai döntéshozatalban, a környezetvédelmi program végrehajtásában

3. Iskolán kívüli környezeti nevelés, oktatóközpont kialakítása, fenntarthatósági alapismeretek és készségek fejlesztése
4. Települési vagy kistérségi környezeti információs rendszer kialakítása, csatlakozás az országos hálózathoz

Mindezek valamint a 2003-ban átdogozott **Nemzeti Környezeti Nevelési Stratégia** alapvetésben rögzítettek alapján az alábbi önkormányzati feladatok, cselekvési lehetőségek, javaslatok fogalmazhatóak meg.

Javasolt cselekvési lehetőségek

- Nagyobb figyelem fordítása a környezetvédelem szempontjaira a település fejlesztési és rendezési terveinek kidolgozása, felülvizsgálata során.
- Fő-, vagy részmunkaidős környezetvédelmi ügyintéző foglalkoztatásával (akár körjegyzőségi, vagy kistérségi összefogással), intézményesített összekötő kapocs biztosítása a helyi társadalom életében, betöltve az együttműködés szervezője, felelőse szerepkörét.
- A helyi önkormányzat, mint iskolafenntartó részt vehet az intézmény programjának kialakításában és betartatásában, a környezeti nevelés szempontjainak érvényesítésében. Katalizátorként funkcionálhatnak (akár önállóan, akár társulási szinten) a fenntarthatóság elveinek helyi tantervekbe történő beépítésének folyamatában.
- A felnőttnevelést célzó előadások, tréningek, népfőiskolák, körök és klubok szervezésében való aktív közreműködés.
- A helyi környezetvédelmi program megvalósításában való széleskörű társadalmi részvétel biztosítása, serkentése, beleértve a helyi gazdasági élet szereplőit.
- Az organikus gazdálkodási formák, biológiai gazdálkodás népszerűsítése.
- A lakosság települési identitástudatának erősítése, pozitív példamutatással.
- A helyi környezeti nevelési programok, környezetvédelmi napok / akciók szervezésének támogatása eszköz, szolgáltatás, terem vagy egyéb önkormányzati vagyontárgy kedvezményes rendelkezésre bocsátása révén. Amennyiben a település költségvetése megengedi a költséges erdei iskolák társfinanszírozása is elképzelhető, akár egy-egy kifejezetten erre a célra létesített (az éves költségvetés egy bizonyos részéből) környezeti nevelési alapból.
- Aktív közreműködés a települési civil, gazdasági, hatósági és önkormányzati szféra közötti együttműködés fejlesztésében az iskolai és iskolán kívüli környezeti nevelés, a fenntarthatóság alapeszméjének és gyakorlati megvalósítási lehetőségeinek széleskörű ismertetése érdekében.
- Az önkormányzatok regionális összefogással megteremthetik mindazon környezetvédelmi célú szolgáltatásokat (pl. szelektív hulladékgyűjtés, veszélyes hulladék gyűjtés stb.), amelyek használatának népszerűsítése, a lakosság általi elismertségének és megfelelő használatának elsajátíttatása révén egyúttal a családok fenntartható fejlődésre való képését is szolgálják.
- Részvétel az egyéni, iskolai, civil, és egyéb intézményi (pl. hatóságok) egészségfejlesztési tevékenységek összehangolásában. (pl. mit kell tenni, ha az ivóvíz szennyezett, ha valamilyen közúti vagy más jellegű havária esemény történik, vagy mi a teendő ha illegális hulladéklerakást észlelünk)

Vonatkozó jogszabályok

Az 1995. évi LIII. tv., az 1996. évi LIII. tv., az 1996. évi LIV. tv., a 2001. évi LXXXI. tv., a 2001. évi XLIV. tv., a 2003. évi CXXIX. tv., valamint az EP és Tanács 2003/4/EK és 2003/35/EK irányelve (forrás 2345/2004. (XII. 26.) Kormány hat. 1. akcióprogramhoz tartozó operatív célkitűzések).

Operatív lépések

- pályázati lehetőségek feltárása, források felkutatása
- települési (kistérségi) környezetvédelmi ügymintézöi státusz kialakítása
- környezeti nevelési alap létrehozása
- környezeti nevelési / fenntartható fejlődési koncepciók, akcióprogramok kidolgozása
- tájékoztató füzetek, szóróanyagok elkészítése
- rendezvények / helyi környezetvédelmi célú akciók (pl. vetélkedők és szelektív hulladékgyűjtési akciók) szervezése
- iskola / erdei iskola támogatása (anyagi / eszköz / egyéb)
- tanfolyamok szervezése
- helyi környezeti információs adatbázis / szolgáltatás kialakítása
- vegyes funkciójú (ökoturisztikai / környezeti nevelési) iroda, központ létrehozása

Monitoring

- o az iskola (óvoda) pedagógiai tervében a környezeti neveléssel foglalkozó fejezet kidolgozásra került
- o környezetvédelmi adatbázis / iroda felállítása
- o környezetvédelmi ügymintézöi státusz megalakítása
- o környezeti nevelési alap létrejött

Indikátorok:

- o az egyes programokon, rendezvényeken, tanfolyamokon részt vettek száma (fő)
- o a kiadott füzetek, szóróanyagok száma / példányszáma (db/év, db)
- o vetélkedők és szelektív hulladékgyűjtési akciók száma (esemény/év)
- o környezeti nevelési célú programok száma (db/év)

Felelősök

települési önkormányzat (koordináló szerep)

A résztvevők köre a környezeti nevelés esetén igen bő. A programban való részvétel, kezdeményezés egyszerre morális és adott esetekben konkrét feladata a települési / térségi szereplőknek, a felsőbb szintű hatóságtól az egyszerű állampolgárig.

Ütemezés

Operatív lépések	Ütemezés											
	1. év				2. év				3. év			
	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév
Pályázati lehetőségek felkutatása	■	■	■									
Települési környezetvédelmi ügyintézői státusz kialakítása			■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Környezeti nevelési alap létrehozása			■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Környezeti nevelési koncepció / programok kidolgozása			■	■								
Tájékoztató füzetek, szórólapok kiadása					■				■			
Erdei iskola létrehozása / fejlesztésének támogatása					■	■	■	■	■	■	■	■
Rendezvények, akciók szervezése	folyamatos											
Környezetvédelmi iroda / adatbázis létrehozása					■	■	■	■	■	■	■	■
A megvalósítás forrásigénye (MFt)	A tevékenységtől függően 10 eFt-tól több millióig											
Forráslehetőség (%)	OM, KvVM, IcsSzEM, MeH, FVM,											
Önerő	Forrástól függően változó											

1.10. HELYI JOGI SZABÁLYOZÁS

1.10.1. Hiányzó helyi rendeletek, szabályzatok megalkotása (jogalkotás)

Cél

A hiányzó helyi rendelkezések és szabályzatok megalkotása települési szinten.

Leírás

A program során a jelenleg hatályos jogszabályok felülvizsgálata, módosítások és új, hiányzó jogszabályok megalkotása történik. Települési szinten rendelkezési csomagot javasolt összeállítani.

Javaslatok, ötletek:

- A kerti hulladékok nyílt téri égetésének szabályozása (pl. önkormányzati rendelettel).
- Kiskerti komposztálás támogatása, kerti fakivágások értékarányos pótlására kötelezés.
- Lombhullató, árnyat adó fafajok telepítésének támogatása, arányosítása az örökzöldekhez.
- Építési (inert) hulladék szervezett külön gyűjtése, (és amennyiben van rá mód: helyi hasznosítása).
- Teljes körű veszélyes hulladék begyűjtés megszervezése.
- Adókedvezmények előírása lakossági környezetvédelmi beruházásokra.
- Egyszer használatos csomagolóanyagok rendezvényeken való megtiltása.
- Beszerzési eljárásoknál (önkormányzatoknál) a környezetvédelem, mint szempont hangsúlyos megjelenítése.
- Állattartó telepekre (majorokra) külön helyi rendezési terv és építési szabályzat készítése.
- Az háztáji tartásból származó bűzterhelés csökkentése érdekében állattartási rendelet készítése.
- A helyi műemlék jellegű objektumok kijelölése és használatukkal, védelmükkel kapcsolatos szabályok megalkotása.

Operatív lépések

- a létező jogszabályok felülvizsgálata
- jogszabály módosítás elvégzése
- hiányzó rendeletek megalkotása, rendelkezési csomag összeállítása

Monitoring

Indikátor:

A helyi jogszabály-módosítások és új jogszabályok száma (db)

Felelős szervezet

A program felelőse a települési önkormányzat.

1.11. A KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAM MEGVALÓSULÁSÁNAK TÁMOGATÁSA

1.11.1. A települési környezetvédelmi program végrehajtásával kapcsolatos tennivalók

Cél

Az elfogadott települési környezetvédelmi program végrehajtásának felügyelete, szükség szerinti módosítása.

Leírás

A település önkormányzata által elfogadott, így számára kötelezően teljesítendő feladatot jelentő környezetvédelmi program gyakorlati megvalósítása számos adminisztratív teendőt is jelent.

Ezen teendők közé tartozik, a program tartalmának a lakosság széles körével történő megismertetése, a végrehajtáshoz szükséges felelősök – résztvevők aktivizálása. Továbbá ugyancsak a program megvalósításához szükséges a megfelelő intézményi, anyagi, és eszköz háttér megteremtése, valamint a folyamat rendszeres felügyelete, a megfelelő felülvizsgálatok megtartása.

Operatív lépések

- A települési környezetvédelmi program megismertetése a község lakosaival, a megvalósításhoz szükséges aktív támogatás megszervezése.
- A települési környezetvédelmi program gyakorlati megvalósítást előkészítő, illetve az elmúlt évet értékelő, évente tartandó felülvizsgálat.
- Amennyiben a település önkormányzata úgy dönt, települési Környezetvédelmi Bizottság és Környezetvédelmi Alap létrehozása.
- Kétévenkénti teljes körű felülvizsgálat, és szükség szerinti módosítás.

Monitoring

- o Környezetvédelmi Bizottság megalakítása
- o Környezetvédelmi Alap elkülönítése
- o felülvizsgálatok, módosítások elvégzése

Felelős szervezet

A program felelőse a települési önkormányzat.

Ütemezés

Operatív lépések	Ütemezés											
	1. év				2. év				3. év			
	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév
Évenkénti felülvizsgálat												
A környezetvédelmi program népszerűsítése												
Környezetvédelmi Alap létrehozása												
Környezetvédelmi Bizottság felállítása												
Forrásigény												-

2. MELLÉKLETEK

3. JÓVÁHAGYÁS

3.1. AZ ILLETÉKES KÖRNYEZETVÉDELMI HATÓSÁG JÓVÁHAGYÓ NYILATKOZATA

3.2. A KÖZSÉG KÉPVISELŐTESTÜLETÉNEK JÓVÁHAGYÓ NYILATKOZATA